

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

H Ø J G Å R D

gennem 400 år

G å r d e n

"H Ø J G Å R D"

(M a t r . n r . 1 1 - U l k e b ø l d a m 9)

i

U L K E B Ø L

g e n n e m

4 0 0 Å R

I n d h o l d

	side
Forord.....	2
Kildeangivelse.....	3
Hovedgården Rønhave i ældre tid.....	5
A <u>Gårdens indehavere gennem 400 år</u>	
Matz Christensen (omkring 1590).....	7
Claus Matzen (omkring 1600).....	7
Carsten Matzen (1640-erne).....	8
Christen Carstensen (før 1671 til 1705).....	8
Carsten Christensen (1705-30).....	10
Anders Christensen (1730-68).....	10
Carsten Andersen (1768-86).....	12
Andreas Christensen (1786-1820).....	13
Hans Christian Andresen (1820-28).....	14
Jørgen Madsen (1828-33).....	15
Hans Hansen Maibøl (1833-54).....	16
Anne Marie Maibøl (1854-57).....	18
Jørgen Jacobsen (1857-91).....	18
Christen Jacobsen (1891-1927).....	19
Jørgen Jacobsen (1927-52).....	20
Christen Jacobsen (1952-80).....	21
Jørgen Jacobsen (fra 1980).....	22
B <u>Bilag</u>	
I Overladelsesakt til Andreas Christensen (16.3.1786)	23
II Hoverforordning for Rønhave (17.7.1805).....	27
III Overladelseskontrakt, Hans Chr. Andresen (1.5.1820)	29
IV Skifte efter Andreas Christensen (20.2.1834).....	33
V Udsigelse af Hans Christian Andresen (13.7.1821)..	39
VI Købekontrakt for Jørgen Madsen (21.4.1829).....	41
VII Remissionsansøgning for H. H. Maibøl (3.5.1838)...	44
VIII Skifte efter Hans Hansen Maibøl (26.3.1855).....	45
IX Auktionsliste i boet efter H. H. Maibøl (28.3.1855)	56
X Overladelsesakt til Anne Marie Maibøl (9.6.1855)..	59
XI Skøde til Jørgen Jacobsen (23.6.1857).....	63

Forord

Gården "Højgård" i Ulkebøl må siges at være en typisk alsisk gård.

Efter først at have være underlagt adelsslægten Holk blev denne, som al anden adel på øen, udkøbt af hertug Hans den Yngre for senere at falde under kronen, blive overdraget til hertugen af Augustenborg - for efter dennes flugt i 1848 atter at komme under kronen.

Ligeledes sad samme familie på gården som fæstere så langt tilbage som i 1500-tallet, og først efter mere end 200 år blev den solgt ud af familiens eje. Derefter førte gården en lidt omskiftelig tilværelse gennem 31 år inden den atter kom i stabile hænder, foreløbig i 5. generation.

Nærværende fremstilling er opbygget med oplysninger om de enkelte ejeres familiemæssige forhold, såsom fødsels- døds- og vielsesdata. Angående navnenes stavemåde, hvor man i ældre tid ikke var særlig konsekvent, er anvendt den almindeligst forekommende version, andre varianter er i noget omfang gengivet i den efterfølgende tekst. Navne af væsentlig betydning for gårdens drift er understreget.

Derefter er gengivet nogle oplysninger om tildragelser i den pågældende ejers tid på gården. Indholdet af de som bilag gengivne aktstykker med relation til gårdens historie, er som hovedregel ikke citeret, der henvises blot til det pågældende bilag.

Disse bilag er, så vidt muligt, afskrevet ordret efter originalen med bibeholdelse af den oprindelige stavemåde; de tysksprogede akter er altså ikke oversat til dansk, idet en oversættelse aldrig kan blive lige så nøjagtig og rammende som en gengivelse på originalsproget.

Hovedvægten på fremstillingen er lagt på tiden før år 1900, således bygger oplysningerne fra dette århundrede næsten udelukkende på informationer stillet til rådighed af gårdens senere ejer Christen Jacobsen.

Men fremstillingen er ikke udtømmende - der vil altid kunne findes yderligere interessante oplysninger om tidligere ejere; og tiden løber videre - der vil også i fremtiden finde tildragelser sted af betydning for gårdens videre drift.

Sundsmark, juli 1984

Henning Mathiesen

KildeangivelseI trykte kilder

- H. P. Clausen og Jørgen Paulsen: Augustenborgerne (1980)
- F. Falkenstjerne og Anna Hude: Sønderjydske Skatte- og Jordebøger fra Reformationstiden (1895-99)
- Henrik Fangel og Jørgen Slettebo: Adel og Hertuger på Als og Sundeved (1979)
- H. P. Hanssen: Et Tilbageblik I, Barndom og Ungdom (1928)
- A. D. Jørgensen: Herregaardene paa Als i det 16. Aarhundrede (i "Sønderjydske Aarbøger" 1897 side 96-137)
- Christian Maibøll: Maibøll-Slægten fra Als gennem 300 Aar (1944)
- Christian Maibøll: Skotøjsfabrikant Jørgen Andresen Petersen og Hustru Meta Marie Frost, Deres Forfædre og Efterkommere (1946)
- Wolfgang Prange: Die Anfänge der grossen Agrarreformen in Schleswig-Holstein bis um 1771 (1971)
- J. Raben: Fra Ulkebøl Sogn (1939)
- J. P. Trap: Danmark, 5. udgave (1967)

II utrykte kilderRigsarkivet, KøbenhavnDe sønderjyske Fyrstearkiver - Hans den Yngre:

Pergamentbreve C 4, Skøde fra Hans Blome på Rønhave og Ballgård af 6. januar 1590

Sager på papir, pakke 12, Diverse sager vedr. Hans den Yngre

De sønderjyske Fyrstearkiver - Sønderborg:

Sager på papir, pakke 8: Regnskab over faste pengeafgifter (1642-44)

Tyske kancellis indenrigske afdeling:

pakke A 98 II, Akter vedr. forhandlinger med enkedronning Dorothea og Hans den Yngre om den gejstlige jurisdiktion på Als og Ærø m. v. (1573-91, 1609)

Arkivet på Deutsch Nienhof

Nr. 250 a, Pengeregnskab fra Hans den Yngres tid (beg. af 17. Århundrede), Glücksburg, Nordborg og Sønderborg amter (film i Rigsarkivet, København)

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele, ÅbenråGodsarkiver, De Augustenborgske godser:

Nr. 5, Alsiske jordebøger (ca. 1651-1751)

Nr. 6, Jordebøger og beskrivelser (1746-1805)

- Nr. 7, Jordebøger m. m. (ca. 1850-52)
- Nr. 9, Sager vedr. fæstegodset (1626-1871)
- Nr. 47, Hertugens dekret- og resolutionsprotokol (1764-84)
- Nr. 81, Rumohrsgård og landsbyen Bro, Rønhave (1706-1857)

Sønderborg amtstue:

- Nr. 76, Registre over kontribution og fæsteafgifter
- Nr. 87, Jordebog over Sønderborg amt 1700
- Nr. 88, Jordebog over Sønderborg amt 1722
- Nr. 89, Jordebog over Sønderborg amt før 1671

Retsbetjentarkiver, Augustenborg herred:

- Nr. 1536, Retsprotokol 1830-36
- Nr. 1543, Skyld- og panteprotokol 1784-85 (folio 133)
- Nr. 1547, Skyld- og panteprotokol 1838-85 (folio 1.617)
- Nr. 1552-90, Bibøger til skyld- og panteprotokollerne (1765-86)
- Nr. 1592-1609, Skiftesager 1747-1802
- Nr. 1610-16, Skiftebreve 1747-1839

Udskiftningsakter, Sønderborg amt:

Pakke 34, Ulkebøl og Ullerup sogne

Hørup præstearkiv:

Diverse kirkebøger

Svenstrup præstearkiv:

Diverse kirkebøger

Ulkebøl præstearkiv:

- Nr. C 1, Kirkeregnskabsbog 1589-1691
- Diverse krikebøger

Sønderborg amtsretsarkiv:

Grundbog for Ulkebøl by 1885-1956 (bind I blad 9)

Manuskriptsamlingen:

Christian Maibøll: Diverse optegnelser angående fødte, viede og døde i Hørup og Ulkebøl sogne

Lokalhistorisk arkiv, Ulkebøl:

Fortegnelse over ejere af ejendomme i Ulkebøl ejerlav siden 1876 (ved Christen Jacobsen og Christen Petersen)

Hovedgården Rønhave i Ulkebøl sogn i ældre tid

Det vides ikke nøjagtig, hvornår hovedgården Rønhave er oprettet, men det har været af enten adelsmanden Goske Holk, der i 2. halvdel af 14-hundredetallet nævnes til Ballegård på Sundeved, eller dennes søn Bertel Holk, der i et skatteregnskab fra 1506 nævnes med 4 plove. I et skatteregnskab fra 1534 er plovtalet vokset til 10.

Bertel Holk døde 1535 og efterlod Rønhave til sønnen Henrik Holk. Denne havde fået en god uddannelse, idet han i 1528 var blevet indskrevet ved universitetet i den tyske by Wittenberg, hvor reformatoren Martin Luther 20 år tidligere var blevet udnævnt til professor.

Efter sin hjemkomst trådte han ind i den reformatoriske kong Frederik I's tjeneste som "Rigens Sekretær", hvilken stilling han også bestred efter dennes død og Christian III's kroning i 1533.

I et slesvig-holstensk landsregister fra 1543 nævnes Henrik Holk med 13 bønder i Ulkebøl. De betalte hver 3 mark i plovskat (svarende til 2 gulden pr. plov - en plov svarende til 18 ørtug land) og 8 skilling i frøkenskat.

Henrik Holk blev 1546 på Søbo på Fyn gift med Magdalene Reventlow, datter af herregårdens afdøde ejer Anders Reventlow og dennes hustru Sissel Lange (fra Engelsholm). I ægteskabet var der følgende børn:

Bertel Holk, født 1549 (senere ejer af herregården Højgård i Nordjylland), Anders Holk, født 1550 (død 1595 i Svendborg), Detlef Holk, født 1556 (senere i tjeneste hos dronning Dorothea og derefter hos hendes søn hertug Hans den Yngre i Sønderborg, senere igen hos markgreve Frederik af Brandenburg og kong Frederik II af Danmark, inden han blev lensmand på Kronborg, i Norge m. v.; han døde 1633), Christian Holk, født 1558 (fra 1582 sekretær i Danske kancelli, fra 1589 "øverste sekretær" og fra 1596 medlem af rigsrådet; død 1641), og Erik Holk, født 1564 (død 5 dage efter fødslen).

Henrik Holk døde 1579 og blev ligesom hustruen, der døde 1602, begravet i Jordløse kirke på Fyn. Deres to yngste sønner arvede Rønhave, som de dog i sommeren 1589 solgte til Hans Blome.

Denne beholdt kun Rønhave i et halvt års tid, idet han den 6. januar 1590 solgte såvel Rønhave som Ballegård til hertug Hans den Yngre (født 1545) af Sønderborg for i alt 31.500 Rigsdaler.

I skødet er anført, at der i Ulkebøl sogn var 5 navngivne fæstebønder i Ulkebøl, 6 i Kær og 3 i Skovhuse, samt 3 kådnere i Ulkebøl, 10 i Kær, 3 i Skovhuse og 1 i Vollerup.

Hans den Yngre udvidede hovedgårdsdriften i sit hertugdømme betydeligt. Således blev ikke blot de gårde i Ulkebøl og Kær, som han havde arvet ved sin fader, kong Christian III's, død

i 1564, men også de, som han enten havde købt af adelsstanden på Als eller mageskiftet med broderen, kong Frederik II, henlagt under Rønhave, som de måtte yde hoveri til.

Efter Hans den Yngre's død 1622 blev hans hertugdømme delt i 5 mindre hertugdømmer, nemlig Glücksburg, Plön, Nordborg, ~~Ærø~~ og Sønderborg. Hertugens næstældste søn, Alexander, arvede sidstnævnte og dermed også hovedgården Rønhave.

Efter at hertug Alexander døde 54 år gammel i 1627 overgik hertugdømmet (og dermed hovedgården) til sønnen Hans Christian (født 1607), der igen ved sin død 1653 overlod det til sin søn Christian Adolf, der på det tidspunkt kun var 12 år gammel.

Hertugdømmet Sønderborg gik konkurs 1667, og den danske konge, Frederik III, overtog derefter en del af hertugdømmets hovedgårde, herunder Rønhave, som vederlag for ubetalte fordringer.

Under denne samt dennes søn, Christian V, (konge 1670-99) blev der foretaget en del omlægninger af godsdriften, således blev flere bønder i Ulkebøl henlagt under Sønderborg Ladegård i stedet for Rønhave.

Hovedgårdene blev ikke drevet med samme intensitet under de to konger som i hertugtiden, hvilket bønderne i området utvivlsomt har følt som en lettelse. Under Frederik IV (konge 1699-1730) blev det endog muligt for nogle bønder at betale sig fri for at yde hoveri.

Dette fortsatte også under Christian VI, der kort før sin død i 1746 overlod Rønhave til hertug Christian August I (født 1696) af Augustenborg for livstid. Denne nød reelt kun indtægterne fra hovedgården, men blandede sig ellers ikke nærværdig i driften.

Hertugen døde 1754, hvorefter Rønhave atter faldt tilbage til kronen, til kong Frederik V.

Ti år senere, i 1764, tilfaldt Rønhave atter en augustenburgsk hertug, nemlig Frederik Christian I (født 1721) og dennes mandlige arvinger som led i en handel, hvorved hertugen måtte give afkald på sin arveret til hertugdømmerne Glücksburg og Plön.

Denne døde 1794 og efterfulgtes af sønnen Frederik Christian II (født 1765), der ved sin død 1814 efterfulgtes af sønnen Christian August II (født 1798, død 1869), der dog på grund af sin medvirken ved det slesvig-holstenske oprør i 1848 måtte afstå Rønhave til den danske stat, der afskaffede hoveriet og derved mindskede de underlagte bønders afhængighed af hovedgården.

GÅRDENS INDEHAVERE SIDEN 1589

Matz Christensen

I sine bestræbelser på at overtage alt adelsgods på Als, fik hertug Hans den Yngre af Sønderborg ifølge skøde af 6. januar 1590 fra Hans Blome overdraget Rønhave, eller (som det ordret hedder i det tysksprogede skøde):

"Ronnehofe mit Gebeuden, Vorwärcken, Erdt vnd nagelfest, samt allen (dazu) belegenen Gütern, Pawren, ierliche Hebungen und Einkommen, auch allen vnd ied ihren zustehenden Zulen, Wischen, Weiden, Holtzungen, Grunden, Trug vnd wass bebuwet vnd vnbebuwet, Müelen, Teichen, Tommen vnd Tombsteten, saltzen vnd frischen Wasser, stowungen, Fischereien, Jagten, Diensten, Pechten, Landt vndt sandt gart vnd Hofraum, Buschen, Brucken, Lehr, Drohr, vnd Massen, wie vnd wo die belegenen, besucht vnd vnbesucht, gewonnen vnd vngewonnen sambt allen ihren Zubehorigen nützung, Hoch vndt Herligkeiten, gebotten, vorbotten, freiheit, recht, gerechtigkeit, vnd gerichte, niedrigst, mittelst vnd Hohest, auch Hals vnd Handt, Obrigkeidt Lighenthumb vnd aller nützung, wie solches in seinenvnzweivelichen grossen habenden, Bezirkung, Grentzen, enden vnd scheidungen in Alssen"

I skødet nævnes endvidere alle de landboere, der hørte under Rønhave, med angivelse af deres årlige afgifter til hovedgården.

I Ulkebøl var der 5, heriblandt nærværende gårds ældst kendte ejer, Matz Christensen, der årligt ydede 3 ørtug byg, 3 ørtug havre, en pengeafgift på 9 skilling, 2 gæs, 3 høns, 1 får samt 1 fodernød (tysk "Futterrind" - en forpligtelse til at bispise et af herremandens kreaturer en vinter igennem).

I Ulkebøl kirkes ældste regnskabsbog, oprettet efter et krav fra biskoppen på Fyn fra september 1589, nævnes Mads Christensen også. Han betalte en årlig tiende på 5½ skæpper byg og 9½ skæpper havre, det samme som 11 andre indbyggere i Ulkebøl. 4 bønder (selvejere) betalte mere, 3 landboere (fæstere) mindre.

Claus Matzen

Et pengeregnskab fra ca. 1602 viser, at alle gårde og kåd i Ulkebøl (og Kær) på dette tidspunkt var blevet henlagt under Rønhave.

Det nævner endvidere navnene på alle jordbrugere, dels for det allodial- og feudalgods, som hertug Hans den Yngre arvede efter sin fader, kong Christian III's, død 1564, resp. efter sin moder, dronning Dorothea's, død 1571, dels det senere tilkøbte med angivelse af, hvilken adelsmand, hertugen havde erhvervet gårdene fra.

I denne fortegnelse nævnes Claves Matzen på nærværende gård med en årlig pengeafgift på 12½ skilling; det drejer sig formentlig om en søn af ovennævnte Matz Christensen.

Carsten Matzen

I to næsten identiske pengeregnskaber fra hhv. 24. juni 1642 til 24. juni 1643 og fra 24. juni 1643 til 24. juni 1644 nævnes Karsten Matzen på gården.

Han betalte ligesom forgængerer i 1602 en årlig pengeafgift på 12½ skilling, hvortil (i lighed med de fleste andre bønder og landboere i Ulkebøl) kom 6 skilling for "Holzführen", sandsynligvis en afløsning for indbyggernes ægter til Kegnæs efter træ. Den samlede årlige pengeafgift androg således 18½ skilling.

Carsten Matzen er muligvis (?) en sønnesøn af ovennævnte Claus Matzen; faderen skulle i så fald have heddet Matz Clausen, men der er ikke bevaret materiale fra årene 1602-42, der kan afgøre dette.

Christen Carstensen

Christen Carstensen, der formentlig er en søn af Carsten Matzen, var gift to gange. Hans første hustru, Kirsten, døde 69 år og 5 måneder gammel og blev begravet 22. april 1700. Et halvt år efter, nemlig 24. oktober 1700, blev han derefter viet til Karen Jørgensdatter fra Ulkebøl, og begge ægtefæller levede endnu 1721, hvor de ifølge en fortegnelse udarbejdet af degn Paul Hieronymus Hammer i Ulkebøl nævnes blandt altergæsterne.

De må begge være død i perioden 1722-57, hvor inddragelserne over dødsfald i Ulkebøl sogn ikke er blevet ført.

Af en jordebog fra ca. 1671, altså kun få år efter det sønderborgske hertugdømmes konkurs, fremgår, at 8 bol og 3 kåd i Ulkebøl, der tidligere var henlagt under hovedgården Rønhave, er blevet flyttet til Sønderborg Ladegård.

34 bol (17 i Ulkebøl og 17 i Kær) samt 28 kåd (plus 2, der lå øde), var fortsat hoveripligtige til Rønhave.

Blandt sidstnævnte bolsmænd var Christen Carstensen med en årlig pengeafgift ("Jahresgiff") på 18 skilling 6 penning - det samme beløb, som Carsten Matzen havde betalt ca. 30 år tidligere. Endvidere betaltes 1 rigsdaler 24 skilling for bedesvin.

Af naturalieafgifter betaltes 4 ørtug byg, 3 ørtug havre, 1 får, 2 gæs og 3 høns.

Sammenholdes disse afgifter med de afgifter, Matz Christensen noteres for i Hans den Yngre's skøde på Rønhave fra 1590, ses, at Christen Carstensen ydede 1 ørtug byg mere, men til gengæld ikke betalte 1 fodernød.

Denne udvikling er generel for de gårde, der oprindeligt hørte under Rønhave: 1 fodernød blev konverteret til 1 ørtug byg. Omlægningen har formentlig fundet sted ganske kort tid efter hertugens køb af gårdene, for det oprindelige allodial- og feudalgods i Sønderborg len fandt omlægningen sted senest i 1560-erne eller 1570-erne, hvor de bolsmænd, der blev berørt deraf, dog kun måtte yde $\frac{1}{2}$ ørtug byg for at slippe for at fodre et af herskabernes kreaturer en vinter over.

Her ud over måtte Christen Carstensen sammen med 3 andre bolsmænd, nemlig Jens Christensen i Ulkebøl og Peter Christensen og Matz Jørgensen i Kær, yde 1 bedelam, 4 høns og 20 æg i fællesskab hvert år; denne afgift må være indført i hertugtiden, således var kun Jens Christensens bol en oprindelig Rønhave-gård - de to andre var oprindeligt katolske kirkebol, der ved reformationen var blevet inddraget under kronen og 1584 arveligt overdraget hertug Hans den Yngre i forbindelse med et mageskifte med kong Frederik II ved de to brødres fordeling af arven efter deres onkel, hertug Hans den Ældre af Haderslev.

Alle disse afgifter betalte Christen Carstensen endnu ifølge en jordebog fra ca. 1705.

Af en jordebog fra 1700 fremgår endvidere, at gården havde et tilliggende af 18 ørtug (= 18 tønder) land, hvilket også alle 17 gårde under Rønhave i Kær og 14 øvrige i Ulkebøl havde. Kun 2 gårde i Ulkebøl var med 20 ørtug større.

I 1700 betalte 20 bolsmænd (12 i Kær og 8 i Ulkebøl) hver 14 (en enkelt dog kun 12) rigsdaler i fripenge for at slippe for at yde hoveri til forpagteren af Rønhave. Christen Carstensen var ikke blandt disse og måtte fortsat stå til rådighed med sin arbejdskraft.

I tiende til præsten og kirken i Ulkebøl blev der fra gården ydet 2 skæpper rug, 11 skæpper byg og 1 ørtug havre.

Christen Carstensen havde 1700 på gården 5 heste (bønderne skulle selv medbringe heste og arbejdsredskaber ved hoveriet) og 5 køer. Den årlige udsæd androg $3\frac{1}{2}$ ørtug rug, 5 ørtug byg, 5 ørtug havre samt 2 ørtug ærter eller vikker. Kun 3 eller 4 gårde under Rønhave havde en større udsæd.

Carsten Christensen

Carsten Christensen var søn af ovennævnte Christen Carstensen. Hustruens navn var Maren, men da kirkebøgerne fra Ulkebøl indtil 1757 er ført noget lemfældigt, kendes ikke andre oplysninger om hende.

Af deres børn kendes:

1. Christen, døbt exaudi 1705, gift med bolsmand Christen Jørgensens enke i Sundsmark efter dennes død januar 1727.
2. Maren, døbt 9. oktober 1707 - se Anders Christensen nedenfor.
3. Kirsten, døbt 16. august 1711.

Carsten Christensen kunre i forbindelse med en undersøgelse af skøder og fæstebreve på Sønderborg slot den 23. april 1720 oplyse, at han havde haft fæstegården i 15 år (altså siden 1705), og at han i 1707 havde betalt 2 rigsdaler i fæsteafgift.

I en jordebog fra 1722 står han noteret for de samme naturalieafgifter som faderen 50 år tidligere. Også pengeafgifterne til forvalteren på Rønhave var de samme, hvortil kom 2 skilling i foderpenge, 4 skilling for "Claven" og 8 skilling for "Renbänder".

Endvidere betaltes 8 rigsdaler 17 skilling i ordinær kontribution for året 1722, 2 rigsdaler 21½ skilling (som alle andre bolsmænd i Ulkebøl) i hø- og halmpenge for 1722 og 1723, samt 5 rigsdaler 28 skilling (3. mindst i byen) i magasinkornpenge for 1722 og 1723.

Anders Christensen

Anders Christensen blev døbt 27. januar 1704 som søn af bolsmand Christen Andersen og hustru Anne i Vollerup. Han døde som aftægtsmand på nærværende gård i Ulkebøl 27. marts 1783.

Han blev før 1730 (inddragelserne for 1719-56 mangler i kirkebøgerne fra Ulkebøl sogn) viet til Maren, datter af ovennævnte bolsmand Carsten Christensen og hustru Maren i Ulkebøl. Hun var døbt 9. oktober 1707 og døde på aftægt på gården 24. januar 1787.

I ægteskabet var der følgende børn:

1. Marie, født ca. 1734, død 13. oktober 1807, gift med bolsmand Jep Hansen, søn af bolsmand Hans Jebsen og hustru Sidsel i Sundsmark, født ca. 1730, død 17. april 1802.
2. Christen Andersen, døbt 21. oktober 1736, arving til gården, død omkring 1762 som forpagter på Frederikshof i Notmark sogn, hvorfor han ikke nåede at tiltræde sin arv. Han blev 5. marts 1758 viet til Maren, datter af bolsmand Christen Matzen og hustru Cecilie Clausdatter i Ulkebøl, født ca.

1733, død 9. marts 1808 (efter at hun 5. august 1769 var blevet viet til kådner Peter Petersen (Møller) fra Ulkebøl).

3. Carsten Andersen, døbt 19. oktober 1738 - se nedenfor.
4. Hans Andersen, viet 16. marts 1776 til Sidsel Jørgensdatter, datter af Jørgen Clausen fra Sundsmark.
5. Anna, nævnes ved overladellesforretningen 16. marts 1786 som afdød.
6. Anders Andersen, døbt 11. maj 1747, viet 5. juli 1777 til Marie Hansdatter, datter af Hans Hendrichsen i Kær, døbt 6. august 1747. Senere bosat på godset Ø i Angel.
7. Peder Andersen, døbt 19. februar 1749, død som aftægtsmand i Mølby 10. marts 1834, viet 30. juni 1769 til Marie Jørgensdatter fra Favrløkke, født ca. 1745, død i Mølby 27. november 1796.

Anders Christensen overtog 11. marts 1730 svigerfaderens gård og betalte 18 rigsdaler for fæstebrevet. Han sad på gården indtil han ifølge et ikke længere eksisterende skiftebrev af 16. marts 1768 overdrog den til sin næstældste søn, Carsten Andersen. Den retmæssige arving, sønnen Christen Andersen, var død 6 år tidligere uden at efterlade sig myndige arvinger.

Om Anders Christensen fortæller en beskrivelse over Rønhave m. v., udarbejdet i forbindelse med overladelles af hovedgården til hertug Christian August I af Augustenborg i 1746 følgende (oversat fra tysk):

"Annis eller Andres Christensen, et fæste-bol, hvis beboelses-
hus, stald, tærskelade samt andre lader og aftægts-
hus, i
"Brand-Catastro" nr. 58 takseret til i alt.... 636 rd. 15 sk.

Har af kreaturer:

8 heste, 2 til 12 år, i alt takseret til.....	140 rd.	-
8 køer. 4 til 10 år, i alt takseret til.....	180 rd.	-
2 kvier, 2-årige.....	24 rd.	-
2 gamle svin.....	10 rd.	-
6 grise.....	5 rd.	-
8 får.....	16 rd.	-

Har angivet følgende udsæd:

Rug.....	2 td.	2 sk.
Byg.....	5 td.	-
Havre.....	7 td.	-

Har af høudbytte angivet
5 favne."

I jordebogen fra 1751 betaler Andreas Christensen (som han her kaldes) de sædvanlige 4 ørtug byg og 3 ørtug havre. I stedet for at yde småredsler betales inklusive de øvrige pengeafgifter i alt 3 rigsdaler 31 skilling. Og i stedet for at yde hoveri betaler han 12 rigsdaler, hvortil kom yderligere 4 rigsdaler ifølge en speciel kontrakt for fritagelse for fremtidige forpligtelser. Desuden betaltes en speciel "Lagie" på 1½ skilling pr. rigsdaler eller i alt 24 skilling.

Anders Christensen betalte således i alt 20 rigsdaler 7 skilling ud over kornydelserne.

1764 fik hertug Frederik Christian I af Augustenborg og dennes mandlige arvinger overdraget Rønhave, og en ny beskrivelse blev udfærdiget.

Her er Anders Christensen noteret for følgende:

Bygninger.....(578 rd.)	1.734 mk.	
7 heste..... (49 rd.)	147 mk.	
6 køer..... (36 rd.)	108 mk.	
2 kvier..... (6 rd.)	18 mk.	
3 kalve a 1 rd.....	9 mk.	
6 får og 2 lam.....	9 mk.	
2 svin.....	12 mk.	
5 grise a 12 skilling.....	3 mk.	12 sk.

Udsæden og høudbyttet var det samme som 18 år tidligere.

I en jordebog fra året efter noteres Anders Christensen med nøjagtig de samme afgifter som Christen Carstensen i 1671 - bedelam, høns og æg sammen med hhv. Johan Christensen, Claus Hansen Beck og unge Christen Clausen, der alle havde overtaget de gårde, som Christen Carstensen havde betalt afgift sammen med knap 100 år tidligere.

Carsten Andersen

Carsten Andersen blev døbt 19. oktober 1738 som søn af ovennævnte bolsmand Anders Christensen og hustru Maren i Ulkebøl. Han forulykkede den 12. marts 1804, hvor (som det hedder i kirkebogen fra Ulkebøl) "han sank ... igiennem Iisen her i Fiorden, da han var ude at stange efter Aal. Der var ingen hos ham og ingen saae det, der kunde have illet ham til Hielp. Sin lange Aalstanger udviiste Stedet og der blev han paa 3die Dag fundet optaget og hiembragt".

Han blev 24. juli 1768 gift med Marie Pedersdatter fra Ulkebøl.

Carsten Andersen overtog ifølge et dekret fra den augustenborgske hertug Frederik Christian I af 29. februar 1768 gården fra sine forældre som sættebolsmand for 18 år. Gårdens retmæssige arving, hans broder Christen, var død 6 år tidligere uden at efterlade sig myndige arvinger.

Overdragelsen fandt sted ifølge et ikke længere eksisterende skifte, dateret 16. marts 1768, ifølge hvilket forældrene skulle på aftægt på gården.

Efter udløb af sætteårene kunne Carsten Andersen kun 48 gammel begive sig på aftægt hos nevøen, Andreas Christensen, der fik gården overladt den 16. marts 1786, jfr. bilag I.

Andreas Christensen

Andreas Christensen blev døbt 28. marts 1758 som søn af bolsarving Christen Andersen og hustru Maren Christensdatter. Han døde af et slagtilfælde 21. oktober 1833 på aftægt hos eftermanden, Hans Hansen Maibøl; hans efterladerenskaber blev fordelt mellem arvingerne ifølge et skifte afholdt 20. februar 1834, jfr. bilag IV.

Han blev viet 5. juli 1786 til Magdalene Marie (almindeligvis kaldet Helene Marie), datter af bolsmand Hans Hansen (Jendresen) og hustru Sophie Auguste Jørgensdatter i Ulkebøl, døbt 2. oktober 1754, død som aftægtskone i Ulkebøl 15. marts 1827.

I ægteskabet var der 2 børn, nemlig

- 1, Hans Christian Andresen, født 2. marts 1791 - se nedenfor.
- 2, Marie, født 2. maj 1793, død 7. december 1830, viet 11. juli 1816 til bolsmand Christen Hansen, Humlehøj, søn af bolsmand Hans Christensen og Elske Marie Christensdatter i Sundsmark, født 30. september 1787, død 14. december 1839.

Andreas Christensen overtog sin faders fødegård efter sin farbroder, der havde haft den på sætteår, efter en overlødsforretning 16. marts 1786, jfr. bilag I.

I hans tid på gården blev der indført to meget væsentlige reguleringer, der skulle få betydning for udviklingen i samfundet mange år frem i tiden.

Den første nyordning var udskiftningen, der blev fuldført i årene 1793-94, efter at indbyggerne i Ulkebøl og Kær tidligere havde haft markfællesskab. Gården blev dog ikke udflyttet, men beholdt sin oprindelige plads ved Ulkebøl Dam.

Ved udskiftningen fik Andreas Christensen udlagt følgende:

	Tøn- der	Skæp- per	Ro- der	Fod	Tom- mer
"Hans Boeplads og Toft incl. Forden	1	6	29	44	-
Peter Nissens Toft	-	26	22	16	-
i Nørmarken incl. hans egen liden Have	30	3	5	12	74
Fredeskov ved Havet	-	1	16	-	-
i Kolmosen	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>9</u>	—	—
	34	3	1	72	74
Hand har udlagt til Kaadner Land	-	7	24	39	66
til Smede Land	-	1	36	94	65
til Skole Land	-	-	38	47	32
til H: Huusfogdens Land	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>6</u>	<u>80</u>	<u>85</u>
Altsaa er hans egen opmaalte Sum	35	5	28	35	22"

Om selve opmålingen meddeler landmålerne Jens Iversen og Andreas Christensen, at den er foretaget med en kæde på 5 roder, 1 rode = 8 alen Hamburger-mål.

1 tønde er beregnet til 8 skæpper, 1 skæppe til 40 kvadrat-roder, 1 kvadratrod til 100 kvadratfod og 1 kvadratfod til 100 kvadrattommer.

Ved udskiftningen var indbyggerne blevet enige om, at de inderster, der gennem tiderne var blevet bygget på de enkelte bolsmands jord, også skulle affindes af de samme gårde, men der var ikke etableret noget inderstested på nærværende gårds arealer.

Den anden vigtige nyskabelse var afskaffelsen af det ubestemte hoveri i 1805, jfr. bilag II. Herremanden måtte herefter ikke længere forlange ubegrænset arbejde af sine undersåtter.

På Rønhave var forholdene imidlertid således, at man gennem forhandlinger med myndighederne gennem ca. 100 år havde fået faste rammer for bolsmandenes arbejdsforpligtelser, jfr. således, at nogle allerede i 1700 havde betalt fripenge. Men et par emsige embedsmænd i Augustenborg fik forordningen drejet derhen, at det faktisk lykkedes dem at få strammet hoveriet i forbindelse med den nye lovgivning.

Indbyggerne protesterede, og der blev nedsat en undersøgelseskommission, der dog måtte give de augustenborgske embedsmænd medhold, væsentligst, fordi bolsmandene ikke havde bevismaterialet - det lå nemlig i Augustenborg og blev kun udleveret i det omfang, det bekræftede embedsmændenes udtalelser!

Undersåtterne rasede og vovede ind imellem regulære arbejdsnedlæggelser, således nægtede Andreas Christensen og flere af hans naboer nogle år i træk at slå hø ved Ulkebøl Dam - for i regulativet stod, at de var underlagt Rønhave - og dammen hørte under Sønderborg Ladegård!

Andreas Christensen overlod gården til sin søn, Hans Christian Andresen, den 1. maj 1820 for at begive sig på aftægt, jfr. bilag III.

Hans Christian Andresen

Hans Christian Andresen blev født 2. marts 1791 som søn af ovennævnte bolsmand Andreas Christensen og hustru Helene Marie Hansdatter i Ulkebøl. Han døde som bolsmand i Snogbæk, Sottrup sogn, 27. august 1847.

Han blev viet 1. gang 20. november 1817 til Anne Marie, datter af bolsmand Christen Nielsen og Mette Davidsdatter på Lindgård, født i Kær 13. maj 1796, død i Ulkebøl 24. oktober 1820.

Han blev 2. gang viet 20. juli 1821 til Cecilie Cathrine Hammer, datter af degn og skoleholder i Ulkebøl Hans Jørgen Hammer og hustru Marie Dorothea født Berg, født 30. juli 1802,

død i Snogbæk 7. maj 1844. Ugedagen forinden skiftede han med sin eneste søn af 1. ægteskab, Andreas, jfr. bilag V.

I ægteskaberne var der følgende børn:

1. Andreas Andresen, født 1. februar 1818
2. Hans Jørgen Andresen, født 4. august 1822
3. Hans Jørgen Andresen, født 25. april 1824
4. Anne Marie Andresen, født 15. oktober 1826. Hun blev senere gift med Christen Hanssen, ejer af Nørremølle; deres søn H. P. Hanssen blev senere tysk rigsdagsmedlem og efter genforeningen dansk folketingsmedlem, ligesom han en overgang var minister for sønderjyske anliggender.

Hans Christian Andresen overtog gården efter sin fader den 1. maj 1820 (jfr. bilag III).

Han har åbenbart haft samme indstilling til arbejdsforpligtelserne overfor hovedgården som faderen havde, for allerede 6. oktober 1828 solgte han (som barnebarnet H. P. Hanssen skriver i sine erindringer) "... sin Fædrenegaard, fordi han som en frihedskærr Mand ikke kunde finde sig i den Hoveripligt til Herregaarden Rønhave, der laa paa Gaarden".

Efter at gården således havde været i slægtens eje i mere end 200 år, bliver den nu overladt til en tilflytter, Jørgen Madsen fra Mintebjerg, jfr. bilag VI.

Jørgen Madsen

Jørgen Madsen var født 5. august 1801 som søn af bolsmand Mads Jørgensen og hustru Anne Cathrine Jørgensdatter på Kildegård i Mintebjerg. Han døde ved Høruphav 9. august 1849.

Han var gift 2 gange. 1. gang 30. december 1825 i Hørup med Dorothea Kirstine, datter af kådner Jens Thomsen og hustru Anne Marie Jacobsdatter i Egehøve ved Lambjergskov, født 6. marts 1809, død i Vollerup 28. oktober 1832.

2. gang blev han viet i Ulkebøl 6. september 1835 til Anne Marie Petersen, datter af inderste Peter Petersen og hustru Sille Christensdatter i Mølby, født 21. november 1811, død i Sønderborg 2. april 1865.

Han havde følgende børn:

1. Anne, født Lambjergskov 9. september 1825
2. Anne Marie, født Lambjergskov 1. oktober 1827
3. Mads Jørgensen, født Ulkebøl 22. juni 1829
4. Sille Marie, født Ulkebøl 20. marts 1831
5. Dorthe Kirstine, født Mølby 8. april 1835

6. Jørgen Madsen, født 9. december 1838
7. Cathrine Marie, født Mølby 20. april 1841
8. Caroline Christine Louise, født Sønderborg 11. juni 1843
9. Peter Christensen Madsen, født Høruphav 19. december 1849.

Jørgen Madsen overtog gården 6. oktober 1828 efter Hans Christian Andresen, jfr. bilag VI, af udbetalingen havde han fået et arveforskud hos faderen på 300 rigsdaler sølv mønt, og selv om han året efter i forbindelse med broderens overtagelse af fødegården i Mintebjerg fik endnu 300 rigsdaler, måtte han i årene 1829 til 1832 optage det ene lån efter det andet i ejendommen.

Selv aftægtsydelse til sælgerens fader, den gamle aftægtsmand Andreas Christensen, kunne han ikke overholde. Således måtte han 9. april 1833 møde i retten i Augustenborg (ugedagen i forvejen var han udeblevet fra et berammet retsmøde) for at redegøre hvorfor han ikke havde ydet det i aftægtskontrakten stipulerede brænde. Endvidere var han to år bagefter med leveringen af gæs.

Angående træleveringen kunne han meddele, at han ikke selv havde tilstrækkelig - og han ville ikke begynde at købe træ til aftægten! Og gæs kunne han heller ikke levere - ræven havde taget dem alle!

Retten gav Andreas Christensen medhold og pålagde Jørgen Madsen at bringe forholdet i orden inden 14 dage. Endvidere måtte han også betale retsomkostningerne med 2 Rd. 32 Sk. Courant.

Jørgen Madsen kunne slet ikke klare gårdens drift, og 29. september (mikkelsdag) 1833 måtte han se Hans Hansen Maibøl fra Lambjerglund overtage gården.

Derfra flyttede Jørgen Madsen til Vollerup, senere til Mølby og Sønderborg, hvor han ernærede sig som stenklover og daglærer. Ved sin død boede han til leje hos inderste Christian Hansen i Høruphav.

Hans Hansen Maibøl

Hans Hansen Maibøl var født 22. maj 1797 på Teglgården i Lambjerglund som søn af skovfoged Hans Hansen Maibøl og hustru Ellen. Han døde 9. juli 1854.

Han blev 1. gang viet 6. juli 1821 i Hørup til Anne Marie, datter af bolsmand Andreas Christensen og Anne Cathrine på Sarupgård i Lysabild sogn, født 14. maj 1801, død i barsels seng 16. august 1822.

Efter at have skiftet med datteren Ellen af 1. ægteskab, blev han 2. gang viet 21. marts 1823 i Hørup til Kathrine Marie, datter af bolsmand Christen Jørgensen Kock og Maren Lassen på Tornemose i Hørup, født 17. juni 1801, død 8. august 1883.

Hans Hansen Maibøl havde følgende børn:

1. Ellen, født Lambjerglund 9. august 1822, død 16. marts 1850, viet 1. gang 28. oktober 1842 til bolsmand Peter Christensen Paulsen, søn af bolsmand Peter Petersen Paulsen og hustru Louise Augusta født Christiansen på Stråbjerggård ved Sundsmark, født 9. september 1814, død på Gråsten slot 24. maj 1849. Hun blev 2. gang gift med dennes broder og efterfølger på gården Christian Frederik Vilhelm Paulsen, født 13. september 1820, død 27. februar 1865.
2. Anne Marie, født Lambjerglund 26. september 1823 - se nedenfor.
3. Kathrine Marie, født Ulkebøl 20. april 1846, død i Spang 25. februar 1929, viet 2. september 1869 til bolsmand Jes Petersen på Ellegård i Ulkebøl, søn af bolsmand Christen Jessen Petersen og hustru Anne Christine født Jacobsen, født 19. maj 1840, død 13. januar 1917.

Hans Hansen Maibøl købte 31. juli 1820 et kåd ved Lundehave i Lambjerglund af Nicolai Hinrichsens enke Anne Kathrine, og der var han indtil faderens død i 1831 kådner.

Derefter overtog han dennes stilling som skovfoged i Lambjerg Indtægt.

Efter at Jørgen Madsen havde måttet sande, at han ikke formåede at drive nærværende gård videre, kunne Hans Hansen Maibøl mikkelsdag 1833 overtage gården. Og han fik snart gården op at stå igen; som et eksempel på, hvor ærgerrig han var, kan tages en ansøgning om lettelser i gårdens afgifter, stilet til hertugen af Augustenborg og med datidens underdanige sprogbrug, bilag VII. Han opnåede i øvrigt et nedslag på 5 rigsdaler årlig i 3 år. 4 april 1843 søgte han atter om remission, denne gang sammen med 3 andre bolsmænd i Ulkebøl og 4 i Kær. Også denne ansøgning gav samme resultat, men denne gang i 5 år.

I en jordebog fra ca. 1852, altså umiddelbart efter, at Rønhave igen var kommet under kronen, står Hans Hansen Maibøl noteret for en gård med et areal af 40 tønder a 260 kvadrater.

Hans årlige afgifter var følgende:

Kontribution 9 rigsdaler (som alle andre bolsmænd i Ulkebøl).

Jordebogsafgifter 3 rd. 31 sk. (jfr. Anders Christensens afgifter for småredsler 100 år tidligere).

Tjenestepenge 47 rigsdaler (som alle andre bolsmænd).

Rejsepenge 10 skilling (som de øvrige bolsmænd i Ulkebøl).

Endelig ydede han også 1 td. rug, 5 td. 7 $\frac{1}{2}$ skp. byg, 8 td. havre, 280 pd. hø og 224 pd. halm.

Hans Hansen Maibøl døde 57 år gammel og nåede ikke at komme på aftægt på gården. Det gjorde derimod enken Kathrine Marie, jfr. skiftet af 26. marts 1855, bilag VIII.

To dage senere blev den afdødes ejendele samt en stor del af boets effekter solgt ved offentlig auktion på gården, jfr. bilag IX.

Gården blev overladt til den afdødes ældste datter af 2. ægteskab, Anne Marie, medens enken og den yngste datter, Kathrine Marie, kom på aftægt, jfr. bilag X.

Anne Marie Maibøl

Anne Marie Maibøl var født i Lambjerglund, Hørup sogn, 26. september 1823 som datter af Hans Hansen Maibøl og dennes 2. hustru Kathrine Marie, der på det tidspunkt havde et kåd ved Lundehave. Hun døde 28. marts 1866.

Hun blev 20. juni 1845 viet til bolsmand Peter Christensen Petersen, søn af bolsmand Christen Petersen og hustru Anne Kirstine i Ulkebøl, født 23. november 1823, død 20. oktober 1898.

Der var i ægteskabet 3 sønner og 1 datter.

Efter at Hans Hansen Maibøl's datter Ellen af første ægteskab var blevet affundet ifølge en udsigelse af 28. januar 1823, arvede Anne Marie Maibøl nærværende gård efter sin faders død, jfr. bilag X.

Hendes ægtefælle, Peter Christensen Petersen, var i forvejen indehaver af nabogården ("Damgård") i Ulkebøl, og da denne gård efter sigende var i en bedre forfatning, solgte de nærværende gård videre til Jørgen Jacobsen fra Svenstrup Møllegård for et samlet beløb af 12.000 rigsdaler, jfr. bilag XI.

Jørgen Jacobsen

Jørgen Jacobsen var født 13. februar 1835 som søn af møller Peter Jacobsen og hustru Kathrine Jepsen i Svenstrup. Han døde på aftægt i Ulkebøl 18. september 1917.

Han blev 23. april 1857 i Norborg viet til Anne Marie Hansen, datter af bolsmand Hans Andresen og hustru Anne Marie født Petersen i Pøl, født 1. april 1834, død 17. april 1901.

De havde følgende børn:

1. Peter, født 23. april 1858, død 5. juni 1942, ejer af gården "Præmgård" i Kirkehørup, gift med Cæcilie Marie Petersen, datter af Jørgen Petersen og Anne Kathrine Kock, født 8. september 1857, død 28. december 1923.

2. Hans, født 6. maj 1860, død 2. oktober 1920, gift med Frederikke Christine, enke efter bolsmand Peter Christensen, Strbjerggård i Sundsmark, datter af bolsmand Christian Paulsen og hustru Anne Auguste Clausen, født 19. juli 1857, død 1928.
3. Jørgen, født 18. juli 1862, gift med Marie Madsen fra Lambjergskov. Forpagtede først en kro i Broager, senere Tomhave ved Augustenborg, hvorefter han udvandrede til Amerika, efterladende sig konen og 7 børn.
4. Christen Jacobsen, født 3. juni 1865 - se nedenfor.

Jørgen Jacobsen overtog gården 1. maj 1857 ifølge skøde fra Anne Marie Maibøl, jfr. bilag XI.

Tolv år senere, nemlig 26. august 1869 nedbrændte gården, og året efter blev den genopbygget, lidt syd for den hidtidige placering.

Atter tolv år senere, nemlig 27. maj 1891, bliver gården overladt til Jørgen Jacobsen's yngste søn, Christen, der havde haft den i forpagtning siden 1888.

Christen Jacobsen

Forgængerens yngste søn, Christen Jacobsen, var født 3. juni 1865 i Ulkebøl. Han døde 23. september 1938.

Han blev viet i Hørup 23. august 1888 til Anne Kathrine Petersen, datter af bolsmand Jørgen Petersen og Anne Kathrine Nissen Kock, ejer af Skivegård ved Hørup Kirke, født 12. maj 1863, død 11. maj 1948. Hans broder Peter var i forvejen gift med hendes søster Cæcilie Marie.

Der var følgende børn i ægteskabet:

1. Jørgen, født 21. november 1888 - se nedenfor.
2. Anne Marie, født 1. juli 1890, død 31. januar 1894.
3. Anne Cathrine, født 3. februar 1892, gift 1911 med Christen Christensen Kock i Spang.
4. Peter, født 9. september 1893, død 1960, gårejer på Skovbymark ved Åbenrå.
5. Anne Marie, født 16. april 1895, gift med gårejer Peter Brock i Stenholt.
6. Christen, født 17. december 1896, død 1922 som forpagter af en gård i Rønsdam, gift 1920 med Marie Clausen fra Ellegård.

7. Hans, født 29. juni 1898, gård-ejer, Grandegård i Klinting, gift 8. marts 1922 med Anne Karstensen fra Vibækgård.
8. Cecilie Marie, født 30. oktober 1899, død 24. august 1970, gift 7. december 1923 med købmand Peter Espensen, Sunds-mark.
9. Jens, født 13. april 1901, død 3. april 1977, gæstgiver og kromand på Ketting kro, gift med Ingeborg Iversen fra Vranglandgård.
10. Kirstine Frederikke, født 30. januar 1906, gift 1927 med Christen Schmidt fra Vollerup, senere gårdejer på Bovrup Mark.
11. Anne, født 7. juli 1908, gift 1933 med gårdejer Peter Jacobsen, Mjang.

Christen Jacobsen overtog gården efter faderen ifølge overladelses- og aftægtskontrakt af 27. maj 1891.

Efter blandt andet (som en af de første i Ulkebøl) at have fået installeret rindende vand overlades gården ifølge et skøde, tinglyst 18. maj 1927, til den ældste søn, Jørgen Jacobsen, formedelst kr. 85.000 samt en aftægtsydelse.

Jørgen Jacobsen

Jørgen Jacobsen var født 21. november 1888 og døde 1969.

Han blev gift 1. oktober 1912 med Christine Marie Brock, datter af gårdejer Jens Christensen Brock og hustru Christine Marie Bonefeld i Klinting, født 18. januar 1890, død 31. marts 1933.

Der var følgende børn i ægteskabet:

1. Christen, født 18. januar 1913 - se nedenfor.
2. Jens, født 10. august 1914, gårdejer i Bro, gift 25. marts 1939 med Helene Detlefsen, datter af Hans Detlefsen, Bro, født 3. oktober 1916.
3. Jørgen, født 7. februar 1920, mejeribestyrer på Broballe mejeri indtil dette blev nedlagt 1966, derefter driftsleder på Hørup mejeri og fra 1977, hvor også dette mejeri blev nedlagt, bogholder på mejeriet i Sønderborg. Gift 23. april 1948 med Gunder Schmidt fra Fole, født 27. oktober 1924.
4. Anne, født 10. april 1921, gift 7. maj 1956 med Ejnar Christensen fra Skive, født 28. november 1926.

5. Christine Marie, født 22. april 1926, gift 18. april 1947 med Chr. Gustenhoff fra Ulkebølskov, født 4. november 1919.
6. Ingrid, født 11. august 1927, død 2. november 1929.

Jørgen Jacobsen sad på gården i 25 år inden han pr. 1. april 1952 overlader gården til sønnen Christen Jacobsen for kr. 90.000 samt en aftægtsforpligtelse.

Christen Jacobsen

Christen Jacobsen er født 18. januar 1913.

Han blev den 29. juli 1941 viet til Kjesticne Thomsen, født 12. august 1919 som datter af husmand Chresten Thomsen og hustru Kathrine Marie May, Hoptrup, senere Gennerstrand.

I ægteskabet er der følgende børn:

1. Ingrid Christine, født 9. juni 1942, gift 10. juli 1965 med Hans Petersen fra Hestehave, født 14. december 1939.
2. Jørgen, født 15. november 1943 - se nedenfor.
3. Tove Cathrine, født 14. januar 1947, gift med Egon Johansen, født 30. april 1938.
4. Christine Marie, født 3. december 1954, gift 12. juni 1976 med Peder Christian Nielsen fra Tandslet, født 5. oktober 1954.

Christen Jacobsen overtog 1. april 1952 gården efter sin fader. Han har gennem årene bestridt adskillige tillidsposter, således var han bl. a. i perioden 1958-68 formand for Sønderborg Mejeri (fra 1966: Sønderborg Omegns Mejeriselskab).

I Christen Jacobsens tid på gården skete der en kraftig udbygning af Sønderborg by, der kulminerede med sammenlægningen med Ulkebøl kommune i 1972. Denne udvikling vanskeliggjorde landbruget, og flere brug blev nedlagt.

Også i forbindelse med etableringen af en ny Alssundbro og omlægningen af hovedvej 8 nord om Sønderborg i slutningen af 1970-erne var med til at fremme denne udvikling. Nærværende gård blev dog ikke berørt nævneværdigt heraf, for selv om der blev foretaget ekspropriation af et mindre areal, blev der tilkøbt stort set lige så meget - det lykkedes således også Christen Jacobsen at tilbagekøbe et mindre stykke jord, som hans oldefader ifølge skøde af 15. maj 1869 havde afstået til Anna Jørgensens nyetablerede bondeinderstated i Orms-toft.

I forbindelse med ekspropriationen blev det fra Vejdirektoratet forlangt, at der skulle opføres et nyt stuehus.

Dette stuehus var færdig til jul 1979 og blev overladt til sønnen Jørgen Jacobsen, medens forældrene bliver boende i gårdens oprindelige bygninger; 1. marts 1980 overtager sønnen hele ejendommen.

Jørgen Jacobsen

Gårdens nuværende ejer er født 15. november 1943.

Han blev 1. juli 1967 viet til Birte Jensen Gejlager fra Høruphav, født 25. maj 1944.

Der er i ægteskabet to børn:

1. Tina Gejlager Jacobsen, født 23. december 1968
2. Allan Gejlager Jacobsen, født 27. april 1975.

Jørgen Jacobsen overtog ejendommen 1. marts 1980, herunder også det nye stuehus med adressen Tvedmark 1.

Overladelsesforretning mellem Carsten Christensen og
Andreas Christensen, Ulkebøll

Actum Ulkebøll den 16ten Mart: 1786.

Da der Bohlsman Carsten Christensen hirselsbst, gegen die unterm 6ten dieses angesetzte Ablieferung seiner tempestive in Besitz gehabten Feste-Bohle an dem rechtmässigen Feste-Erben, Andreas Christensen, zu protestieren sich veranlasset sehe; Als ist heute dato solcherhalben im anderweitigen Terminus anberahmet und von mir dem Hargesvogt Matthiessen unter Zuziehung und Sand- und Synsleuten Peter Jensen aus Lambergholtz, Hans Frost aus Sundsmk., Christen Lassen in Ulkebüll und Peter Petersen in Wollerup nachstehende Verrichtung ad Protocollum gebracht worden.

A) Verzeichniss des dem antretenden Bohlsmanne gegen Taxation überlassene Beschlages nebst samtlige Mobilien.

- 1) 6 Stück Pferde iung und alt.....114 R. 24 S.
- 2) 7 Stück Horn Vieh, gross und klein..... 45 R. 32 S.
- 3) 2 beschlagene und 2 unbeschlagene Wagens,
Pferde-Geschir nebst Zubehör..... 36 R. 8 S.
- 4) Pflüge, Eggen, Trommeln, Schlitten nebst
Zubehör..... 11 R. 32 S.
- 5) Alles was sich in der Hauecammer befindet.. 6 R. 15 S.
- 6) 1 Häxel-Kiste und 4 Heu-Gabeln..... 32 S.
- 7) 1 Mist-Trug und andere Tröge, 1 Schubbarre
und 1 Schok-Siebe..... 24 S.
- 8) 2 Oxhöfte, 1 halbe-Tonne, 1 Viertel dito
und Tobacs Pass..... 2 R. 16 S.
- 9) die Handmühle nebst Bactrog, 3 Fichten und
ein Klopftisch..... 6 R. -
- 10) Ein grosser Cupferne Kessel..... 5 R. 32 S.
- 11) Eine Kähme..... 2 R. 16 S.
- 12) Ein Salz-Trug..... 40 S.
- 13) Ein Eymer ein Spinnrad und einige Bügeln... 44 S.
- 14) Ein Butterkarn, Eine Rahm-Bütte, 1 Milch-
bütte, 4 Kjärne, 14 Milchbüten, 2 Möll-
scherre und 1 Lampe..... 3 R. 38 S.
- 15) 4 Stühle, 7 steinerne Schüsseln, 13 dito
Tellern, 2 Bäncke..... 1 R. 36 S.
- 16) Und folgen 2 Flachsbrecher, 2 eiserne
Flachsseifen, 1 Krüppe, 1 Kornkiste, 6
Korn-Säcke und etwas Leinsaamen..... 3 R. 22 S.
- 17) 2 tägliche Betten..... 8 R. -

Latus 250 R. 27 S.

	Transport	250 R. 27 S.
18)	Ein Sau und 2 Färken.....	4 R. -
19)	Eine Korn-Kiste.....	1 R. -
20)	3 Tonnen 5 $\frac{3}{4}$ Schip resp. Saat und Brodt Rocken a 22 S.	13 R. 30 $\frac{1}{2}$ S.
21)	9 Tonnen 4 Schp. Gärsten a Schp. 17 $\frac{1}{2}$ S. ...	27 R. 34 S.
22)	7 Schp. Wicken a 18 S.	2 R. 30 S.
23)	1 T. 6 Schp. Buchwaitzen a Schp. 18 S.	5 R. 12 S.
24)	10 Tonnen 6 Schp. Haber a T. 5 Mk.	17 R. 44 S.
25)	10 Draff Schaft-Habern a 6 Schp. a Schp. 10 S.	<u>12 R. 24 S.</u>
	<u>Summa</u>	<u>335 R. 9$\frac{1}{2}$ S.</u>

B) Verzeichniss der dem antretenden Bohlsbesitzer übertragene Schulden.

1)	Die sämtl. Gerichts-Gebühren nebst dabey übliche Kosten.....	12 R. 8 S.
2)	Fordert der Inster Christian Jensen Brock in Ulkebüll.....	26 R. -
3)	Fordert der Köthener Peter Iversen in Kiær.	26 R. -
4)	Fordert der Krüger Andreas Petersen auf Wormstofft.....	33 R. 16 S.
5)	Fordert der Abnahme-Mann Claus Paulsen hier selbst.....	5 R. -
6)	Fordert der Bürger Christian Behrendsen in Sonderburg vermoge Obligation, Cap.	200 R. -
7)	Fordert der Schiffer Henning Clausen vor Sonderb. w. vorhen.....	100 R. -
8)	Fordert der Dienstknecht Hans Hinrich an Dienstlohn und für 1 Hemd in allem.....	2 R. 20 S.
9)	Fordert die Dienstmagd Maria, an Lohn.....	2 R. -
10)	werden dem antretende Bohlsbesitzer 1 Ter- min Schaizung gut gethan mit.....	<u>2 R. -</u>
	Summa	408 R. 44 S.

Hiervon abgezogen die Summa der Einschulden
mit..... 335 R. 9 $\frac{1}{2}$ S.

Bleibt der abgehende Bohlsbesitzer schuldig 73 R. 34 $\frac{1}{2}$ S.

Anlangend die Bohlsgebäuden, so sind solche von mir dem Har-
desvogt und den adhibirten Sand- und Synsleuten genau nach-
gesehen bis auf die von dem abgehenden Bohlsbesitzer neu
angebaute Wohnhaus, als welche dem abgehenden Bohlsmanne

und dessen Erben eigenthümlich verbleiben, und von uns
taxiret geworden zu.....300 R. -

Hiervon gehen ab.

- 1) der Gerichts-Gebühre pro Taxa-
tion..... 3 R. -
- 2) Nach dem Schifte-Briefe vom
16ten Mart: 1768, die der Zeit
vorhandene Schuld, mit.....216 R. 28½ S. 219 R. 28½ S.
Verbleibet 80 R. 19½ S.

Diese übrig schliessende Summe wird unter den Kindern des
Seel: Andreas Christensen, als Carsten Andersen, Peter An-
dersen, Andreas Andersen, Hans Andersen und den beyden Söh-
nen des abgelebten Christen Andersen, als Andreas und Chri-
sten Christensen, desgleichen der Tochter Maria, verheyratet
an den Bohlsman Jep Hansen in Sundsmarck und der Tochter der
abgelebten Schwester Anna, verehligt gewesene Clementz, na-
mentlich Silla, in 12 Schwester Theile getheilet und erhält
davon

- a. Carsten 2/12tel mit..... 13 R. 19 1/4 S.
b. Peter 2/12tel..... 13 R. 19 1/4 S.
c. Andreas 2/12tel..... 13 R. 19 1/4 S.
d. Hans 2/12tel..... 13 R. 19 1/4 S.
e. die beiden Söhne des Christen Andersen 2/12 13 R. 19 1/4 S.
f. die Tochter Maria 1/12tel..... 6 R. 33 5/8 S.
und
g. die Tochter Silla..... 6 R. 33 5/8 S.
macht obenstehenden Summe der 80 R. 19 1/2 S.

Die bey der Bohle vorhandene Schulden-Last ist wie
gesagt.....216 R. 28½ S.

Wenn nun der angehende Bohlsbesitzer die
übersprechende Schuld der..... 73 R. 34½ S.

bezahlt,
so bleibt er annoch an den Abgehenden 142 R. 42 S.

Da nun zwischen dem antretenden und abgehenden Bohlsmann rat:
der Futterung Irrungen erwachsen, so wird hirdurch rechtlich
bestimmt, dass der abgehende Bohlsbesitzer das auf der Ab-
nahme eingesetzte Heu hin wiederum zu rückliefern und sich
zur Futterung seiner Kuhe mit dem daselbst eingesetzten
Stroh-Futter, begnügen soll.

Was nun die irrige Abnahme anlanget, welche der abgehende
Bohlsbesitzer und seiner Ehegattin Lebenswierig zu geniessen
haben, so verbleibt es in der Hinsicht, was rat: diesen in
dem Schifte-Briefe vom 16ten Märt: 1768 ausführlich be-

stimmet worden, jedoch mit der Einschränkung, dass besagter Abnahme-Mann seine annoch lebende Mutter zu sich erhalten und von der ihm zugesetzten wollen Abnahme versorgen und verpflegen muss; jedoch verpflichtet sich der Bohlsbesitzer, während der Lebzeit gedachter alter Frau der Abnahme-Manne jährlich zu Hälfte zukommen, mit 4 Schip Rocken, 2 Schp. Garste und 1 Rthlr. zur Kopfsteuer. Statt der freyte Grass liefert der Bohlsbesitzer jährlich zur Abnahme 2 fette Gänse mit den Federn.

Sollte der antretende Bohlsbesitzer allenfalls in der folge Dartheu gonnen, dass es ihm zu beschwerlich fiele, die zur Abnahme gelegte kleine Toffe in Nordern Felde rat: der Befriedigung in einem wehrhaften Stande zu unterhalten, so müssen die Abnahme-Leute sich gefallen lassen, dass ihnen dagegen an einer andern gelegene Ställe in Felde ein Stück Gräsung angewiesen und an Quantité & Bonité eben so gut ausgelegt werde, auf welchem Fall aber denn die Abnahme-Kühe, auf dem Herbste, der Trifte des Bohlsbesitzers, wie selbst herkömmlich, in der so genannten Friede folgen. Deren ferner der antretenden Bohlsbesitzer von dem abgehenden ein Pferd ohne Taxation überlassen worden, so verpflichtet sich dahingegen Jener, nicht nur die Abnahme Ländereyen so gut, wie die seínigen haushälterischer Art nach, zu betreiben, sondern nach demselben, in Absicht andere Gegenstände, als mit einer fuhre Ae: nachbargleich an die Hand zu gehen und sich gefällig zu begnügen.

Hermit ist dieser Actes geschlossen worden. Actum et supra.

In fidem

Matthiessen

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele, Åbenrå: Retsbetjentarkiver, Augustenborg herred, bibog til skyld- og panteprotokol for årene 1786-90 (reg. nr. 1553), folio 1371.

Hoveriforordning for Rønhave len

Reglement wornach die Untergehörigen des Lehns Rönnhoff die in dem Plan über die Regulirung der Dienste und Abgaben als für immer fortdauernde bestimmte Dienste künftig zu leisten haben werden.

Sämmtliche Untergehörige sind schuldig und verpflichtet, 18 Tage Hand und Spanndienste an die Höfe, wohin sie bis jetzt gehört haben, zu leisten.

Von diesen 18 Hoftagen werden

- a) Acht Tage zum Pflügen, und zwar hievon 5 für das Frühjahr und 3 für den Herbst bestimmt. An einem jeden diesen Tage ist jeder Bohlsmann schuldig, 240 Quadratruthen zu pflügen in Ansehung des Orts nach Anweisung des zeitigen Verwalters oder Pächters, in Ansehung der Güte und Beschaffenheit, wie diese Arbeit von den Hofknechten beschafft wird. Jedoch ist kein Bohlsbesitzer schuldig, mehr als eine Tonne oder 240 Quadratruthen Dresch jährlich aufzubrechen oder zu pflügen.
- b) Ferner sind von obigen 18 Tage 5 Tage zum Korn- oder Heumähen bestimmt. Wird das Korn in Byten abgemäht, so ist jeder Bohlsmann schuldig, an jedem Tage in jeder Kornart 240 Quadratruthen mahen, binden und hocken zu lassen. Kann aber das Korn seiner natürlichen Beschaffenheit nach nicht Bytenweise gemäht werden, so muss der Mahler dem ersten Hofknechte folgen, und der Binder das von ihm gemähte Korn aufnehmen oder binden. Werden von diesen 5 Tagen aber einige zum Heumähen bestimmt, so soll er ebenfalls 240 Quadratruthen jeden Tag beschaffen, und der bey dem Kornmähen bestimmte Aufnehmer zur Bearbeitung des Heues angesagt werden können.
- c) Fünff Tage in der Heu- und Kornerndte, nachdem es der Wirthschafter des Vorwärcks verlangt, bestimmt, mit einem langen Erndtewagen täglich auf so lange Zeit, als in der allerhöchsten Verordnung vom 17ten July 1805 bestimmt worden ist, entweder Heu oder Korn anzufahren. Mit einem solchen Wagen müssen zwey Mann zur Beschaffung der bey dem Einfahren nöthigen Arbeit folgen. In Ansehung der Fuderzahl, die ein jeder taglich nach dem Hofe schaffen muss, hat er sich nach den Hofwagen zu richten, mit denen er Reihe halten soll. Ferner müssen
- d) um den Dünger von dem Hofe nach den Koppeln zu schaffen, um keine Zeit unnutz zu verschwenden, und nicht so viel Dünger unterwegs zu verlieren, sämmtliche Bohlsleute ordentliche Wagen mit guten Fleken dazu schicken, wenn die Fuder aufgeladen sind, den Dünger festklopfen, und was sie gleichwohl, ehe sie nach der Stelle kommen, verlieren, zusammenschaukeln und dieses nachfahren. Wie und auf welche Art sie sich in diese Arbeit theilen wollen, bleibt ihnen überlassen; nur müssen sie solche beschaffen, wenn sie dazu von dem Wirthschafter bestellt und angesagt werden.

In Ansehung der Dienste bey dem Bau und Reparirung der Schlosser, der Hof- und Vorwerksgebäuden soll die allerhöchste Verordnung vom 17ten July 1805 blos zur Norm und Richtschnur dienen, und es wird hiernach über die vorhandenen Gebäude ein ordentliches Inventarium abgefasst, und dieses zur Nachricht hierbey angeschlossen werden.

- e) Von den Zäunen um die Koppeln und herrschaftlichen Holz- zuschläge wird künftig von jeden der Antheil nach dem Anschluss seiner Ländereyen unterhalten, und diejenigen Strecken, an welchen Wege und Fussessteige fortlaufen, werden nach Verhältniss der Bohlenzahl unter die Guthsuntergehörigen wertheilt werden. Ehe aber die Ueberlieferung an die Beykommenden zu einer solchen Unterhaltung statt findet, werden sie von den Untergehörigen nach Maassgabe, wie sie itzt vertheilt sind, in gehörigen Stand gesetzt. Es muss demnach jeder denjenigen Antheil der Befriedigungen, welcher ihm bey der künftigen Vertheilung zufällt, an Graben, Wüllen und Knicken mit lebendigem Pathwerk in untadelhaftem Stande unterhalten, für die durch seine Schuld oder Vernachlässigung etwa entstehenden Schaden verantwortlich seyn, und den der Instandesetzung wegen ihn beyzulegenden Befehlen des Gutsverwalters oder Wirtschafers sofort die schuldige Folge leisten. Um zu untersuchen, in wie ferne dies alles auf eine zweckmassige Art geschehen, werden die ganzen Unterhaltungs-Strecken in den ersten Tagen des Maymonats von dem Wirtschaftler in Augenschein genommen, und wo derselbe Fehler entdeckt, solche dem Unterhalter zur schuldigen ungesäumten Ausbesserung angezeigt. In der Regel darf ein solcher Knick im Ganzen nicht anders von den Unterhaltern verhauen und gebogen werden, als wenn die Koppeln zur Saat aus der Weide aufgebrochen werden. Den abgehauenen Busch haben die Unterhalter als ihr Eigenthum zu behalten und zu benutzen.
- f) Wenn eine kurze Fuhre verlangt wird: so muss jeder, wenn es das Verfahren des Kornes betrifft, von Roggen 4 Tonnen, von Gerste 5, und von Hafer 6 Tonnen aufladen. Wenn es andere Sachen betrifft, worin kein genaues Maass angegeben werden kann, nach dem Verhältniss.

Uebrigens dient hiebey alles dasjenige zur Richtschnur, was in der allerhöchsten Verordnung vom 17ten July 1805 über diejenigen Fälle vorgeschrieben ist, die hier nicht näher haben bestimmt werden können.

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele, Åbenrå: De augustenburgske godser, række 81, Rumohrsgard og landsbyen Bro, Rønhave (1706-1857).

Overladelseskontrakt mellem Andreas Christensen og hans søn
Hans Christian Andresen, Ulkebøl

Kund und zu wissen sey hirmit allen so daran gelegen, dass zwischen den Feste-Hufner Andreas Christensen zu Ulkebüll, an einen und seinem einzigen Sohne Hans Christian Andresen am andern Theile, nachstehender Bohls-Ueberlassungs-, Abfindungs- und Abnahme-Contract wohlbedächtlich verabredet und Heute mit vorbehalt der Höchsten Gutsherrschaftlichen Bestätigung, gerichtlich volzogen worden:

1)

Ueberlässt bemeldeter Andreas Christensen für sich und seine Erben, seine ihm zuständige Erbfeste-Hufe in Ulkebüll, mit den Gebäuden und allem, was in und an denselben mauer- und niete- und nagelfest vorhanden ist, ferner den Bohls-Ländereyen, den stehenden Befriedigungen, der im Lande liegenden Rocken-Saat, dem auf den Hufen-Gründen befindlichen Holz- und Buschwerk und sammtlichen sonstigen Pertinentien an seinen beregten einzigen Sohn Hans Christian Andresen und dessen Erben, dargestalt und also, dass derselbe solche seine väterliche Feste-Hufe cum omnibus pertinentiis, sogleich in Besitz zu nehmen und in Ansehung derselben, alle und jede resp: Feste- und Eigenthums-Rechte auszuüben ermächtigt seyn solle und möge, welche dem legitimen Erwerber eines Erbfeste-Guts, navh den desfalls bestehenden Allerhöchsten Landes-Gesetzen zukommen und welcher, der Ueberlasser, zu exereiren bisher rechtlich befugt gewesen ist. Zugleich

2)

überträgt Abtreter Andreas Christensen mit der Hufe, an ihm, seinen Sohn Hans Christian Andresen zu dessen völligen Eigenthum, das vorhandene Hufen-Vieh jeder Art, ferner die Ackergerätschaften, als Wagen, Pflüge, Eggen, Trümmel, Pferde-Geschirr etc. imgleichen das Milcherey- Back- und Wasch-Geräth, die Handmühle, Bachtröge und nicht weniger verschiedene Haus-Mobilien, kurz ohne Ausnahme alles dasjenige, welches er, Andreas Christensen, der getroffene Vereinbarung gemäss, sich nicht zur eigenthümlichen Disposition auf der Abnahme vorbehalten hat.

Dahingegen

3)

macht Annehmer Hans Christian Andresen sich verbindlich, für die in den §phis 1 et 2, bemerkten Ueberlassungs-Gegenstände, accordirtermassen die Summe von 900 R. grob Courant oder 1.440 Rbthlr. Silbermünze zu entrichten und davon auszahlen, an seinen abtretenden Vater die Summe von 600 R. grob Courant oder 960 Rbthlr. S. M. und an seinen einzige Schwester Maria, verheyratet mit dem Bohlsmann Christen Hansen zu Hommelhoy bey Sondsmarck, den rest von 300 R. grob Courant oder 480 Rbthlr. S. M.

Der Vater Andreas Christensen, lasst

4)

die ihm zukommende 600 R. Cour: bis weiter bey Annehmern stehen und verpflichtet sich dagegen Antreter Hans Christian Andresen, von diesen Geldern, an seine Eltern, nach und nach so viele auszuzahlen, als sie verlangen und bedürfen werden, so wie der Verzinsung halber, sich mit seinen Eltern zu vereinigen. Was

5)

die seiner Schwester Maria zugesicherten 300 R. Cour: betrifft, so verbindet sich Hans Christian Andresen, die getroffene Verabredung zu folge, solche 300 R. in den ersten 3 Jahren, jedoch ohne Zinsen-Erlegung abzutragen und zwar davon

zu Johannis dieses Jahrs.....	100 R.
zu Johannis 1821.....	100 R.
und zu Johannis 1822.....	100 R.

Die Schwester Maria, welche cum Curatore marito

6)

diese bestimmte Abfindung aus den an ihren Bruder geschehenen Ueberlassungen, annimt und auf alle desfallige weitere Abfindungen für sich und ihre Erben Verzicht leistet, erklärt

7)

zugleich mit ihrem Bruder Hans Christian Andresen, dass der letztlebende Theil ihrer Eltern Andreas Christensen und Helena Maria, in ungetheilten Gutern zeitleben verbleiben könne, jedoch wie es sich vom selbst versteht, den Wieder-Verheyratungsfall ausgenommen. Nach dem Ableben beyder Eltern, bewilligt

8)

laut Vereinbahrung, Annehmer Hans Christian Andresen, für sich und seine Erben, dass der elterliche Nachlass in 2 gleiche Theile zwischen ihm und seiner Schwester Maria, eventualiter deren Erben getheilet werde und dass also die eine Hälfte der Verlassenschaft ihr, der Schwester erblich zufallen möge, welche Bewilligung Letztere cum Curatore marito acceptiret.

Hiernächst

9)

verpflichtet sich Annehmer Hans Christian Andresen, die Abgaben und Lasten der Hufe, ausser der gesetzlichen Reichsbankforderung, falls selbige noch etwa eingezogen werden sollte, abzuhalten und

10)

seinen abtretenden Eltern, auf deren Lebenszeit, die mit ihnen verabredete Abnahme untadelhaft zu leisten. Solche besteht, so lange beyde Eltern zusammen leben sowohl, als auch für den letztlebenden Theil derselben, dieser sey nun der Vater oder die Mutter, in folgenden Posten:

- a) Haben die Eltern zu ihrer Bewohnung und ihren Gebrauche, das vorhandene Abnahme-Gebäude von 10 Fächern oben und unten, welches Gebäude in jeder Hinsicht von Bohls Besitzer zu unterhalten ist.
- b) Haben sie zu ihrer Nuzung, den eingehetzten Kohl- und Aepfelgarten, belegen auf der norder- und vester-Seite der Abnahme. Die Befriedigungen dieses Gartens, werden vom Hufner unterhalten.
- c) Bekommen sie zu ihrer jährlichen Nuzung 21 Schippen Pfluglandes, nach 40 □ Ruthen zum Schipp gerechnet und zwar bruchweise, mit einer gleich grossen Land-Quantität in jedem der Hufen Brüche. Diese Abnahme-Ländereyen sind vom Hufner gleich seinem übrigen Pfluglande zu betreiben, die darnach wachsende Früchte gehörig auf den Felde zu bearbeiten, hiernächst zu rechter Zeit nach der Abnahme zu befördern und daselbst hinzusetzen, wo sie aufbewahret werden sollen. Die Lage der Abnahmelandes im Brucke, bestimmt der Abnahme-Besitzer selbst.
- d) Erhalten sie jährlich 2 gute verantwortliche Fuder Heu von Kolletsbeck-May geliefert.
- e) Sind für sie 2 Kühe und 2 Schaafe, auf dem Grasse, bey und mit den Hufen-Kühen und Schaafen zu unterhalten und zu warten, Die Lämmer von den Abnahme-Schaafen, müssen jährlich zur Schlacht-Zeit nach der Abnahme genommen werden.
- f) Ist für sie jährlich in dazu taugliches Land, Ein von der Abnahme zu lieferndes Schipp Flachs-Saamen zu säen.
- g) Erhalten sie jährlich von den auf der Hufe fallenden Färken, ein von der Abnahme selbst zu wählendes Färken, wie auch zur Schlachtzeit ist, 2 junge gemästete Gänse mit den Federn, die ebenmässig der Abnahme-Besitzer auswählen kann. In dem Jahren, in welchem der Hufner, entweder mit Färken, oder jungen Gansen nicht versehen seyn möchte, ist der Hufner doch verbunden, auf seine Kosten die Abnahme mit solcher Färken- und Gänselieferung zu versorgen.
- h) Empfänge sie jährlich zu rechter Zeit, so viele Feuerung an groben Ellernholz, als sie zum ordentliche Gebrauche bedürfen.
- i) Wird für sie nach Notdurft Brodt gebackt und Korn nachher getrockent.

- k) Haben sie freyen Zugang zum Brunnen, um Wasser zu schöpfen, wie auch zum Backhause um in demselben, unter dem Mitgebrauche der vorrathigen Backhaus-Geräthschaften, alle Arbeiten vorzunehmen, welche in einem Backhause verrichtet zu werden pflegen, indessen müssen die Abnahmeleute ihre Einrichtung so treffen, dass durch ihre Arbeiten der Hufner in seinen Backhaus-Geschäften nicht gestoret werde.
- l) Können sie ein Paar von ihren zu unterhaltende Hünern, bey dem Bohls-Hünern gehen lassen.
- m) Verzieht sie der Hufner mit den benöthigen Führen hier auf dem Lande, wie auch den Abnahmmann bedürfenden Falls, mit einem Pferde zum Reiten, Jedoch dürfen diese Prae-stande nicht ohne Noth und auf unbillige Weise zu einer Zeit gefordert werden, in welcher der Hufner seine Pferde, wegen dringender Hufen-Arbeiten nicht füglich entbehren kann. Endlich
- n) Hat der Hufner die Pflicht, ihnen erforderlichenfalls mit Aufwartung, Waschen, Büken, Bleichen, Milchen, dem Nachhausetragen der Milch, Holz-Sägen und Spalten, Korn-Dreschen und Reinmachen, Behandlung der Flachsfrucht bis auf dem Skagen, und überhaupt mit allen Diensten solcher Art, deren sie im Alter und bey eintretender Kränklichkeit bedürfen möchten, kindlich an den Hand zu gehen.
Annoch ist

11)

anzufügen, dass Annehmer die Gerichtskosten dieses Contracts, nebst Schifte-Gebühren, mit 10 R. 30 Sch. Cour: oder 17 Rbthlr. imgleichen die Königl: Halbprocentsteuer mit 5 R. Cour: oder 8 Rbthlr. S. M. bezahlt habe.

Urkundlich haben beykommende den vorstehenden Schifte-Contract, nach geschehener Vorlesung und Verständigung desselben, in meiner, des Hofraths und Hardsvogts Gegenwart, sub renunciatione omnium exceptionum et sub hypotheca bonorum protocollanda, zur Verbindlichkeit und resp: zur Genehmigung eigenhandig untergeschrieben.

Geschehen in der Hardsvogtey den 1sten May 1820.

Andreas Christensen, für sich und seine Ehefrau
Christen Hansen, für sich und seine Ehefrau
Hans Christian Andresen

In fidem

Matthiessen
LS

A. Timmermann
LS

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele, Åbenrå: Retsbetjentarkiver, Augustenborg herred, bibog til skyld- og panteprotokol for årene 1819-22 (reg. nr. 1565), folio 9724.

Skifte efter bohlsmænd Andreas Christensen i Ulkebüll

Actum Augustenburg in der Hargesvogtey den 20st Februar 1834, unter Zuzuehung der Synsleute Christen Hansen Bosager zu Ulkebüll und Nicolay Jacobsen zu Kier.

Zur endlichen Regulirung und Theilung des Nachlasses des verstorbenen Abnahmehannes Andreas Christensen in Ulkebüll, ist Termin auf Heute angesetzt, und ist solches Geschäft in Gegenwart der Beikommenden, nemlich

- 1) des Bohlsmanne Hans Christian Andresen in Schnabeck, eines Sohns des Defuncti,
 und 2) der Kinder einer früher verstorbenen Tochter des Defuncti, Maria, vereheligt gewesen mit dem Bohlsabnahmehanne Christen Hansen auf Hommelhoy, namentlich
- a) Hans Christian Hansen, geboren den 5t. May 1818,
 b) Elske Maria Hansen, geboren den 23st. Sept. 1820,
 pertutores den Bohlsabnahmehann Christen Hansen zu Hommelhoy, Vater der Kinder, und den Bohlsmann Peter Petersen in Kier, wobei bemerkt wird, dass Christen Hansen nur bis zur endlichen Regulirung der Masse, die Gerechtes seiner Kinder wahrnimmt, sodann aber die Vormundschaft auf dessen Schwager Hans Christian Andresen in Schnabeck übertragen wird,
 wie folgt vollzogen worden:

	Courant		Courant	
	R.	Sk.	R.	Sk.
Die Masse besteht aus folgenden Activis:				
1.) Schuldigt der Miterbe Hans Christian Andresen, laut Obligation vom 2t. Januar 1830.....	200	-		
Zinsen nach 4 p. C. vom 2t. Januar 1834 bis Dato (1½ Monat).....	<u>1</u>		201	-
2.) Schuldigt der Bohlsmann Hans Maybüll in Ulkebüll, laut Schifteacte vom 1st. May 1820.....	600	-		
Zinsen nach 4 p. C. vom 1st. Januar 1834 bis Dato (1½ Monat).....	<u>3</u>	-	603	-
Von diesem Capital sind aus der Concurssmasse des Jürgen Matzen in Ulkebüll an Zinsen bis ult. 1833 bezahlt.....			54	-
3.) Schuldigt der Bohlsmann Christen Hansen auf Hommelhoy, laut Obligation vom 15t. May 1828.....	300	-		
Zinsen nach 3½ p. C. vom 15t. May 1833 angerechnet (9 Monate).....	<u>7</u>	<u>42</u>	307	42
4.) Schuldigt derselbe laut Obligation vom 30st. März 1829.....	126	32		
Zinsen nach 3½ p. C. vom 30st. März 1833 angerechnet (10½ Monat).....	<u>3</u>	<u>42</u>	<u>130</u>	<u>26</u>
	Iatus		1296	20

	Courant R.	Courant Sk.	Courant R.	Courant Sk.
Transport			1296	20
5.) Schuldigt der Kaufmann Christian Petersen in Sonderburg, laut Wechsels vom 31st. Decbr. 1829.....	70	-		
Zinsen nach 4 p. C. vom 31 Decbr. 1831 (2 Jahre 1½ Monat).....	<u>5</u>	<u>45</u>	75	45
6.) Schuldigt derselbe laut Wechsel vom 22st. Novbr. 1812.....	85	-		
Zinsen nach 5 p. C. vom 22 Novb. 1831 (2 Jahre 3 Monate).....	<u>9</u>	<u>27</u>	94	27
7.) Schuldigt derselbe laut Wechsel vom 20st. Januar 1825.....	200	-		
Zinsen nach 5 p. C. vom 20 Januar 1833 (1 Jahr 1 Monat).....	<u>10</u>	<u>40</u>	210	40
8.) Schuldigt derselbe laut Wechsel vom 20 May 1825.....	100	-		
Zinsen nach 5 p. C. vom 20st. May 1832 (1 Jahr 9 Monate).....	8	36	108	36
9.) Schuldigt der Kaufmann Barthold Stein, laut Wechsel vom 17t. April 1822.....	100	-		
Zinsen nach 4 p. C. vom 17t. April 1833 (10 Monate).....	<u>3</u>	<u>16</u>	103	16
10.) Schuldigt der Kaufmann Iwar Jürgensen in Sonderburg, laut Wechsel vom 8t. Octbr. 1832.....	50	-		
Zinsen nach 5 p. C. vom 8t. März 1833 nach 5 p. C.....	<u>2</u>	<u>19</u>	52	19
11.) Aus der Concurssmasse des Jürgen Matzen in Ulkebüll, sind an Kosten (ad promovendum concursum verwandt) vergütet.....			3	4
12.) Für die verkauften Mobilien ist nach der Auctionskosten gelöst.....			182	22½
13.) Für verkauftes Korn ist gelöst.....			<u>38</u>	<u>10</u>
Summa activorum			2165	47½

Davon sind folgende Passiva und Kosten zu berichtigen:

1.) Fordert der Miterbe Hans Christian Andresen, an Beerdigungskosten etc: laut specificirter Rechnung.....	63	11		
2.) Fordert derselbe an Lohn für 11½ Jahre a 16 R. = 184 R. wovon berichtet sind.....	10	R.	<u>174</u>	<u>-</u>
Latus			237	11
			1928	36½

	Courant R. Sk.	Courant R. Sk.
Transport		1928 36½
3.) Fordert derselbe zur Ausgleichung für die seiner Schwester gelieferten Aussteuersachen.....	25	
4.) Fordert der Bohlsabnahmemann Christen Hansen auf Hommelhoy an rückständigen Lohn für seine Frau für 8 Jahre a 7 R.	56	
5.) Fordert der Ober: und Landgerichtsadvocat Johansen in Sonderburg l. Rechnung.....	2	4
6.) Die Kosten der Regulirung des Masse betragen laut Specification.....	<u>72</u>	<u>6 155 10</u>
		1773 26½
An die Königl: Casse wird erlegt ½ p. C. von 1773 R. 26½ Sk		<u>8 17½</u>
	übrig	1765 9

In Folge Schifteacte vom 1st. May 1820
über die dem Verstorbenen gehörig gewese-
ne Bohle, zerfällt dieser Rest in 2
gleiche Theile, und erhält,

1.) der Sohn Hans Christian Andresen ½ mit.....	882	28½
2.) die Kinder der Tochter Maria ½ mit = 882 R. 28½ Sk. nemlich a.) der Sohn Hans Christian Hansen 2/6tel mit.....	588	19
b.) die Tochter Elske Maria Hansen 1/6tel mit	<u>294</u>	<u>9½</u>
machen Obige	<u>1765</u>	<u>9</u>
		baarbezahlt

Mit den resp: Creditoren und Erben ist
hierauf folgendermaassen Richtigkeit ge-
troffen:

1.) der Miterbe Hans Christian Andresen soll haben,		
a) seine Erbportion mit.....	882	28½
b) derselbe fordert vorstehender- maassen im ganzen.....	262	11
c) in Folge gerichtliche Acte vom 15 d. M. sind ihm von der Forde- rung des Christen Hansen cedirt..	31	32
d) hat er an den H. Advocaten Jo- hannsen bezahlt.....	<u>2</u>	<u>4</u>
	1178	27½

	Courant R. Sk.	Courant R. Sk.
Transport	1178	27½
Derselbe schuldigt,		
a) die für gekauftes Korn gehobene Summe.....	38 R.	10 Sk.
b) an Auctionsgeldern für sich 47 R. 27 Sk. und für Ber- tel Wolf <u>7 R. 40 Sk.</u>	55 R.	19 Sk.
c) laut Obligation vom 2t. Januar 1833, an Capital und Zinsen.....	201 R.	-
Er erhabet		
a) bei dem Kaufmann Chri- sten Petersen in Son- derburg, laut Wechsel vom 3o Dec. 1829.....	75 R.	45 Sk.
vom 22 Novbr. 1812	94 R.	27 Sk.
vom 2o Januar 1825	21o R.	4o Sk.
vom 2o May 1825..	1o8 R.	36 Sk.
b) bei dem Kaufmann Ber- thold Stein in Sonder- burg, laut Wechsel vom 17 April 1822.....	1o3 R.	16 Sk.
c) bei dem Bohlsmann Christen Christensen auf Hommelhoy laut Ob- ligation vom 3o März 1829, Capital und Zinsen.....	13o R.	26 Sk.
d) bei dem Kaufmann Iwar Jürgensen in Sonderburg laut Wechsel vom 8 Octbr. 1832...	52 R.	19 Sk.
e) bei seine Miterben, den Kindern des Christen Hansen zur Ausgleic- hung.....	28 R.	13½ Sk.
welche ihm nach Verein- barung nach und nach, aus den für Rechnung der Kinder zu erhaben- den Zinsen bezahlt werden.		
	<u>1099</u>	<u>11½</u>
er erhält demnach baar		

	Courant R.	Courant Sk.	Courant R.	Courant Sk.
Transport			79	16
2.) die Kinder des Bohlsabnahmемannes				
Christen Hansen, erhalten zusammen, ihre Erbportion mit.....	882	28½		
dieselben Zahlen zur Ausgleichung an ihren Miterben, den Bohlsmann Hans Christian Andresen.....	<u>22</u>	<u>13½</u>		
sie erhaben	910	42		
a) bei dem Bohlsmann Hans Maybüll in Ulckeüll, laut Schifteacte vom 1st. May 1820, Capital und Zinsen.....	603	R. -		
b) bei dem Bohlsmann Christen Christensen zu Hommelhoy l. Ob- ligation vom 15 May 1828, Capital und Zinsen.....	<u>307</u>	<u>R. 42 Sk.</u>		
machen obige	910	R. 42 Sk.		
Der Bohlsabnahmемann Christen Hansen soll haben.....	56	-		
derselbe hat cedirt an seinem Schwager Hans Christian Andresen....	31	R. 32 Sk.		
und schuldig an Auctions- geld.....	<u>6</u>	<u>R. 44 Sk.</u>	38	28
erhält baar			17	20
Die Gerichtskosten sind baar berichtet mit			72	6
und die Königl: ½ p. C. Steuer mit.....			<u>8</u>	<u>17½</u>
			177	11½
Zu diesen baaren Zahlungen sind verwandt, 1) die nach Abzug der vorberechneten Res- tanten und der Auctionskosten, hie- selbst bezahlten.....	120	7½		
und 2) die von der Concurssmasse des Jür- gen Matzen berichtigten Summen = 54 R. und 3 R. 4 Sk., zusammen.....	<u>57</u>	<u>4</u>		
machen obige	177	11½		

Nachdem nun diese Theilungsacte den beikommenden vorgelesen und in dänischer Sprache verständlich gemacht ist, so haben sie dieselbe als richtig anerkannt, worauf sogleich mit denselben durch Auslieferung der Documente und resp: durch baare Zahlung verberechnete maassen Richtigkeit gemacht ist,

welches die beikommenden Erben quitirend bescheinigen, unter Entseugung aller fernere Ansprache an das Theilungsgerecht, dieser regulirten Masse halber.

A. ut supra.

Hand Christian Andrezen

Sjævelin Lorenzen

Peter Jensen

In fidem

Ernst

Christen Hansen

Nikolaj Jacobsen

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele, Åbenrå: Retsbetjentarkiver, Augustenborg herred, skiftesager 1828-34 (pakke 1599).

Udsigelse af bolsmand Hans Christian Andresen, Ulkebøl

Actum Augustenburger Hargesvogtey den 13 July 1821.

Wann der Bohlsmann Hans Christian Andresen in Ulkebüll, nach dem Ableben seiner ersten Ehefrau Anna Maria Andresen, gewilligt ist, eine zweyte Eheverbindung mit Cecilia Catharina Hammer in Ulkebüll einzugehen, als ist derselbe Heute mit den beyden Brüdern der verstorbenen Frau, Namens Niels Christensen, Bohlsmann in Ulkebüll und Jürgen Christensen, Kathen-Hauersmann in Kier, anhero erschienen, und hat zur Zufriedenheit der genannten Angehörigen, so wie auch nach gethaner Handschlag an Eides Statt, erklärt, dass er seinem einzigen Sohne erster Ehe, Namens Andreas Andresen, 3 Jahr alt, aus dessen mütterlichen Nachlasse, nicht mehr als nachstehendes aussagen könne, welches er denn hierdurch seinem Sohne aussage:

- 1) 80 R. Cour. oder 128 Rbthler. S. M.
- 2) das beste Brautbett, nemlich das von der verstorbenen Frau eingebrachte, mit eichenen Kiste und Zubehör.
- 3) Ein eichene Lade.
- 4) Eine eichene Schatoulle mit Aufsatz.
- 5) Eine Kuh, oder statt derselben 10 R. Cour. oder 16 Rbthln. S. M. dies seiner Zeit von dem Sohne wird gefordert werden.

Vorstehende Sachen, sowie das ausgesetzte Capital, verpflichtet der Vater sich, von der Confirmation des Sohnes an, auszukehren, sobald der Sohn ihrer erwislich bedürftig ist.

Zur Zeit der Mündigkeit ist die ganze Aussage fällig, jedoch wird das Capital der 80 R. Cour. erst vom 2osten Jahre des Sohnes angerechnet, mit 3 procent verzinsst.

Zur Urkund haben beykommende diese Acte, nach geschehener Verlesung und Verständigung derselben in dänische Sprache, zur Gewissheit und Verbindlichkeit, so wie insbesondere Aussagen sub hypotheca bonorum protocollanda eigenhändig untergeschrieben.

A. ut supra.

Hans Christian Andresen

Willeb. Frijskoven
Jørgen Frijskoven

In fidem

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele, Abenrå: Retsbetjentarkiver, Augustenborg herred, skiftesager 1819-22 (pakke 1597).

Købekontrakt mellem bolsmand Hans Christian Andresen, Ulke-
bøll, og Jørgen Madsen, Mintebjerg

Kund und zu wissen allen so daran gelegen dass zwischen dem Erbfestehufner Hans Christian Andresen in Ulkebøll, einer Seite, als Verkäufern, und Jürgen Matzen von Mintberg, anderer Seits, als Käufern, in Uebereinstimmung mit dem Hochsten Herrschaftlichen Genehmigungs-Decrete vom 2ten Octob: 1828, nachstehender Kauf- und Ueberlassungs-Contract geschlossen, und Heute gerichtlich vollzogen ist:

§ 1

Hans Christian Andresen verkauft überlässt und tritt ab vom 6ten Octob: 1828 angerechnet, für sich und seine Erben, seine in Ulkebøll belegene Erbfestehufe, mit den Gebäuden und allem was darin erd- niet- und wegfest ist, ferner mit den dazu gehörigen Ländereien, deren Befriedigungen, dem auf dem Lande stehenden Holz und Buschwerk, und sämtlichen sonstigen Pertinentien, wie auch endlich mit dem vorhandenen Haus- Feld- und Meyerey-Inventario und Beschlage und der vorigjährigen Erndte, wie solches alles seiner Zeit bereits abgeliefert ist, an Jürgen Matzen um und für die wohlbedungene Kaufsumme von 3.054 R. 18 Sk. Cour: oder 4.887 Rbthlr. S. M., schreibe Vier Tausend Acht Hundert Sieben und Achtzig Reichsbankthaler Silbermünze, und wie dergestalt und also, dass Käufer gegen Abhaltung sämtlicher, von Antrittstage angerechnet, auf der Hufe haftenden Lasten und Abgaben, und nach Imzetrirung eines eines Höchsten Herrschaftlichen Erbfestebriefes, berechtigt und ermächtigt seyn solle, rücksichtlich dieser Erbfestehufe cum pertinentiis, für sich und seine Erben alle gezeitlichen resp: Feste- und Eigenthumsrechte zu üben.

§ 2

Indem Käufer dieses acceptirt und für die richtige Ablieferung der Hufe cum pertinentiis quitirt verpflichtet derselbe sich, die veraccordirte Kaufsumme der 3.054 R. 18 Sk. Cour: nachstehender maassen zu berichtigen:

- a) Käufer hat bereitz baar ausbezahlt..... 1.200 R. Cour:
- b) Uebernimmt derselbe als Selbstschuldner, eine Forderung des Bohlsabnahmehannes Andreas Christensen in Ulkebøll, laut Schiftecontracts datirt und protocollirt den 1sten May 1820 auf..... 600 R. Cour: oder 960 Rbthlr. S. M., mit Zinsen nach 4 pro Cent vom 6ten Octob: 1828 angerechnet, und gegen halbjährige Kündigung.
- c) Uebernimmt derselbe als Selbstschuldner, eine Forderung des Andreas Andresen, Sohnes des Verkäufers, laut Aussageacte vom 13ten July 1821, protocollirt den 19ten Octob: 1821, auf..... 80 R. Cour:

oder 128 Rbthlr. S. M., nebst Zinsen nach
4 pro Cent vom 6ten Octob: 1828 angerechnet. _____

Zusammen 1.880 R. Cour:

oder 3.008 Rbthlr. S. M.
für welche Verkäufer in bester Form
Rechtens quitirt.

- d) Der Verkäufer die eventuelle Berichtigung
der bis zum 6ten Octob: 1828 rückständigen
Reichsbank- und Grund- und Benutzungssteuer
übernimmt, so verpflichtet derselbe sich,
als desfällige Caution, von der Kaufsumme,
bis rucksichtlich dieser Steuern Richtig-
keit gemacht ist, gegen 5 pro Cent Zinsen
vom 6ten Octob: 1828 angerechnet, stehen
zu lassen..... 100 R. Cour:
- e) Verpflichtet Käufer sich, vom Rest auszu-
zahlen,
- 1) Heute..... 600 R. Cour:
oder 960 Rbthlr. S. M.
- und 2) den 21sten May 1829..... 474 R. 18 Sk.
oder 759 Rbthlr. S. M.
- Beide letzten Pöste mit Zinsen nach 4 pro
Cent vom 6ten Octob: 1828 angerechnet.
- Macht die Kaufsumme der 3.054 R. 18 Sk.
Courant.

§ 3

Verkäufer verpflichtet sich, Käufern binnen 4 Monaten a dato
ein reines folium im Schuld- und Pfand-Protocolle zu liefern.

§ 4

Käufer verpflichtet sich, für sich, seine Erben und Nachfol-
ger auf der Hufe, dem Abnahmemann Andreas Christensen, in
Üebereinstimmung mit dem Schifte-Contracte und protocollirt
den 1sten May 1820, die darin stipulirte Abnahme, vom 6ten
Octob: 1828 angerechnet, verantwortlich zu prästiren.

Die Contractsgebühren betragen 10 R. 46 Sk. Cour: und die
Königl: Halbprocentsteuer 15 R. 13½ Sk. Cour: oder 24 Rbthlr.
431/5 Rbs. S. M.

Nachdem nun dieser Contract den Contrahenten vorgelesen und
in dänischer Sprache verständlich gemacht ist, so haben sie
denselben in allen Puncten und Clauseln als richtig aner-
kannt, und sub renunciatione omnium exceptionum Käufer auch
sub hypoteca bonorum protocollanda zur Verbindlichkeit ei-
genhändig unterschrieben.

Geschehen Augustenburg in der Hargesvogthei den 21sten Aprill
1829.

Hans Christian Andresen

Jörgen Madsen

in fidem

A. Petersen

A. Timmermann

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele, Åbenrå: Retsbetjentarkiver, Augustenborg herred, bibog til skyld- og panteprotokol for årene 1828-32 (reg. nr. 1568), folio 12.o82.

Remissionsansøgning fra Hans Hansen Maibøl til hertug
Christian August II af Augustenborg

Durchlaughtigste Hertug,
Naadigste Fyrste og Herre.

Tilskyndet ved den Naade, hvormed Deres Høifyrstelige Durchlaughtighed har bønhørt de Ansøgninger, som flere af de Ulkebølle Bønder have vovet at fremføre, hvori de underdanigst have henvendt sig til Deres Durchlaughtighed med Bøn om, endnu i nogle Aar at maatte beholde den hidtil havde aarlige Remission, eller dog en Deel af samme; og opmuntret ved Deres Høifyrstelige Durchlaughtigheds naadige Tilladelse til, atter at turde indgive en underdanig Ansøgning om, ogsaa en lignende Naade maatte være mig til Deel, for at jeg derved snarere kunde sættes i Stand til at bedrive og bemergle mit Boel, samt forbedre dets Bygninger, vover jeg herved underdanigst at ansøge Deres Høifyrstelige Durchlaughtighed om, at jeg maa vorde en af de Lykkelige, hvem en Deel af Deres Høifyrstlige Naade i denne Henseende maatte tilfalde.

Ulkebøll d: 3 Mai 1838

underdanigst
Hans Maibøll
Boelseier i Ulkebøll

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele, Åbenrå: De augustenburgske godser, pakke 9, Sager vedr. fæstegodset (1626-1871).

Skifte efter bolsmand Hans Hansen Maibøl, Ulkebøl

Ulkebøl den 26e Marts 1855.

Nærværende undertegnede Embedsmand og Synsmændene Andreas Jørgensen af Sundsmark, Christian Jacobsen af Kjær, Mads Davidsen af Lambjerg og Hans Hansen Brock af Vollerup, samt Bygningstaxatorerne Engkilde og Olsen.

Boelsmand Hans Hansen Maibøl er afgaaet ved Døden den 9e Juli f. A. Da hans Enke Kathrine Marie født Kock har begjæret Skifte afholdt og den Afdødes Boelsgaard i Ulkebøl, som han besad ifølge Adjudikationsakt af 8e Febr. 1834, overdraget til Fæstearvingen, deres ældste Datter Ane Marie, givt med Boelsmand Peter Christensen i Ulkebøl, er Termin ansat til idag til Inventering og Taxering, samt til Forberedelse af Boets Regulering.

Tilstede ved Forretningen var

1. Enken Kathrine Marie, født Kock med Laugværge, Synsmand Hans Clausen Sørensen af Ulkebøl.
2. Datteren Ane Marie med hendes Mand Peter Christensen Petersen.
- og 3. Datteren Kathrine Marie Maibøl, født den 20e April 1846 med hendes beskikkede Formynder, Boelsforpagter Hans Kock i Lebøl.

I Overværelse af de nævnte Personer fremmedes Taxationen saaledes:

<u>I Gaardens Bygninger</u>	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.
a. 11. Fag Stuehus a 65 Rd.	715	-		
b. " Loe og Stald a 40 Rd.	360	-		
c. " Lade a 22 Rd.	154	-		
d. 5 " Kornlade a 16 Rd.	80			
e. 4 " Brygger og Bagerhuus a 28 Rd. .	112	-		
f. Brænderum og Svinestald.....	25	-		
g. En anden Svinestald.....	10	-		
h. 5 Fag Vognskuure a 22 Rd.	110	-		
i. 4 " Aftøgtshuus a 30 Rd.	120	-		
k. 6 " do. Loe og Stald a 18 Rd.	118	-	1794	-

hvilken Taxation underskrevet af Bygnings-taxatorerne, som derefter aftrådte.

Hans Heinrich Olsen
Christian Engelmanns Jørgensen

	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.
Transport			1794	-
<u>II Meubler og Effecter</u>				
<u>a. i Dagligstuen</u>				
1 Kakkellovn 16 Rd., 1 Bænk 1 Rd., Hjørnestoel og Skammel 48 Sk., 1 Pibe 8 Rd., 1 Speil 64 Sk., 5 Urtepotter 48 Sk., 1 Pibejern 32 Sk.	27	-		
<u>b. i Sovekameret</u>				
3 Sølvspiseskeer.....	8	-		
1 Sengested med Klæder.....	32	-		
<u>c. i Salen</u>				
3 Stole.....	3	-		
<u>d. i Kjælderen</u>				
51 Alen Blaargarns Væv 8 Rd. 48 Sk., 119 Alen Hørgarns do. 26 Rd.	34	48	104	48
<u>III i Karle og Pige kamrene</u>				
1 Seng 16 Rd., 1 do. 16 Rd., 1 Lygte 48 Sk.	32	48	32	48
<u>IV Kreaturer</u>				
1 Ko 38 Rd., 1 do. 48 Rd., 1 do. 50 Rd., 1 do. 34 Rd., 1 do. 47 Rd., 1 do. 40 Rd., 2 Kvier 40 Rd., 3 do. 32 Rd., 2 Kalve 4 Rd.	333	-		
1 bruun Hoppe 40 Rd., 1 do. 50 Rd., 1 sort do. 30 Rd., 1 do. 100 Rd., 1 bruun Plag 56 Rd.	276			
3 Faar 16 Rd., 1 Væder 4 Rd., 1 So med Griise 40 Rd, 3 Gjøes 4 Rd.	64		673	-
<u>V i Stalden</u>				
1 Ridetøi 1 Rd., 1 Sæk Seletøi 16 Rd., 3 Sæt Arbeids do. 17 Rd. 16 Sk., 6 Heste- dækkener 10 Rd. 32 Sk., 1 Strigletøi 16 Sk., 1 Klokkespil 2 Rd. 48 Sk.	47	16		
<u>VI i Loen</u>				
9 Forke 1 Rd. 80 Sk., 1 Hakkelsekasse med Kniv 4 Rd. 16 Sk., 2 Stige 1 Rd. 8 Sk., Nogle Høstriver 3 Rd.	10	8		
<u>VII paa Loftet</u>				
36 Sække 12 Rd., 4 Kornsold 6 Rd., Nogle Planker 8 Rd., 5 Foustager 1 Rd. 80 Sk., 1 Halvtønde- og 1 Skjeppemaal 2 Rd. 48 Sk., 16 Alenbrædt 48 Sk.	30	80	88	8
			2692	8

	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.
Transport			2692	8
<u>VIII i Kjøkkenet, Malkestuen og Huggehuset</u>				
2 Stole 48 Sk., 1 Bord 1 Rd. 32 Sk., 2 Lysestager med Sax 2 Rd., 1 Dusin Knive og Gafler 1 Rd. 48 Sk., 3 Øltønder 3 Rd. 48 Sk., 1 Kjerne 2 Mælkebøtter 2 Rd. 16 Sk., 27 Mælkebøtter 7 Rd. 32 Sk., 1 Smørbakke 1 Rd., 2 Jerngryder 1 Rd. 20 Sk., 1 Høvlebænk med 3 Høvle 2 Rd. 32 Sk., 3 Sauge 2 Beteler 2 Rd. 60 Sk., 6 Øxer 3 Rd. 48 Sk., 7 Jernkiler 1 Rd. 72 Sk., 3 Kaalhypper 1 Rd. 16 Sk., 1 Favn Brændede 6 Rd. 48 Sk.	38	40	38	40
<u>IX Vogne og Agerdyrkningsredskaber</u>				
1 Stadsvogn 80 Rd., 1 Kassevogn 50 Rd., 1 do. med Tilbehør 30 Rd., 1 do. do. 12 Rd., 2 Plove med Tilbehør 14 Rd., 1 Harneslæde 2 Rd., 1 Exsterpator 8 Rd., 1 Tromle 3 Rd., 1 Kane 14 Rd., 1 Gaasetrug 48 Sk., 1 Moghagge og 1 Greb 32 Sk., 2 Harver 8 Rd., 1 Trillebør 1 Rd.	222	80		
60 Vognfæller 5 Rd., 5 Hjulaxer 3 Kjestokke 3 Rd. 48 Sk., Noget Gavntre 3 Rd., 2 Favne 3' Bøgebrænde 15 Rd.	26	48		
<u>X i Bryggerhuset</u>				
1 Bagetrug med Skinne 4 Rd. 32 Sk., 1 Vadskekar 5 Rd., 1 do. 1 Rd. 32 Sk., 1 Gaasebænk 1 Rd. 16 Sk., 1 Kobberkjedel 8 Rd. 48 Sk., 1 Bord 1 Rd., 2 Vandspande 1 Rd. 32 Sk.	22	64		
1 Pumpe.....	10	-	282	-
<u>XI Udsæd og overlevet Korn</u>				
Udsæd 5½ Td. Rug a 6 Rd. 32 Sk.	34	80		
1 Td. Hvede.....	10	-		
4 Td. Rug a 6 Rd. 48 Sk.	26	-		
12 Td. Byg a 5 Rd.	60	-		
2 Td. gule Ærter a 6 Rd.	12	-		
2 Td. Boghvede a 5 Rd.	10	-		
36 Td. Havre a 4 Rd.	144	-		
30 Pd. rødt Kløverfrø a 16 Sk. pr. Pd. ..	5	-		
30 Pd. hvidt do. 19 Sk. pr. Pd.	5	90	307	74
<u>XII Den til Bolet hørende Skov</u>				
taxeredes til.....	35	80	35	80
			3356	10

	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.
Transport			3356	10
<u>XIII Endvidere taxeredes</u>				
10 La. 12 Pd. Flesk.....	32	-		
8 Pd. Smør.....	2	32		
21 Pd. Svinefedt.....	4	80		
Noget saltet Gaasekjød.....	5	-	44	16
			3400	26

Samtlige foranstaaende Gjenstande overtages efter den anførte Taxation af Boelstilträderen.

XIV

Derefter taxeredes følgende Gjenstande, som Enken medtager paa Aftægten.

2 Kiøer.....	87	-		
1 Faar med Lam 6 Rd., 1 Gildevæder 4 Rd., 1 Seng 28 Rd., 1 do. 24 Rd., 1 Stueuhr 14 Rd., 1 Egekiste 12 Rd., 1 do. 10 Rd., 1 Klædskab 16 Rd., 1 Chatol 32 Rd., 6 Stole 12 Rd.....	148	-		
1 Bord 1 Rd., 1 do. 3 Rd., 2 Lænestoel 3 Rd. 32 Sk., 3 Stole 2 Rd., 1 Bækken 4 Rd., 1 Sy-skaal 2 Rd., 1 Morter 2 Rd., 1 Dørslag 64 Sk., 1 Kobbertragt 48 Sk., 1 Messingfyrfad 32 Sk., 1 do Brødrive 1 Rd. 32 Sk., 1 Blikskumskee 16 Sk., 1 Riemer 1 Rd., 23 Tallerkener 2 Lode og 1 Skaal 2 Rd., 1 Lampe 2 Rd., 2 Smaaborde 3 Rd. 32 Sk.	28	64		
1 Ildskovl og Klemme, 1 Tresor og 1 Blikkaffekande 1 Rd., 1 Vandspand 64 Sk., 1 Messingkjedel 1 Rd. 16 Sk., 1 do. 4 Rd. 48 Sk., 1 Metalgryde 1 Rd. 32 Sk., 1 Kobber do. 2 Rd., 2 Balier 1 Drøftetrug 4 Rd., 1 Kierne 1 Rd., 2 Kobberthekjedler 5 Rd., 1 Spindehjul og Krogetræ 2 Rd., 1 Speil 1 Rd., 2 Lagener 3 Rd. 16 Sk., 1 Mangletræ 32 Sk. ...	27	15	300	80
			3701	10

Endvidere fandtes paa Bolet en stor Deel Gjenstande saasom Møbler, Væv, en Vogn m. v., som ingen af de Paagjældende ønsker at overtage ved Taxation, og som derfor snarest ville blive at bortsælge ved offentlig Auktion, hvorfor de ogsaa særskilt affattes, indtil Inventering skulde finde sted.

Paa Anledning erklærede Enken, at hun har en kontant Pengebeholdning af 25 Rd. 80 Sk., hvilken afleveredes. Hendes Svigersøn Peter Christensen skylder endvidere efter Haandskrift af 1851 x), 200 Rd. til Boet mod 3 1/3 p. C. fra

- x) NB Et Haandskrift paa 160 Rd. dato 16 Juli 1851 afleveret retmæssigen til Auction d. 28 Marts. For Resten 40 Rd. er dato udstedt Haandskrift,

St. Hansdag f. A. Endvidere har hun solgt en Ko der dog først skal afleveres til 1ste Mai og vil Kjøbesummen 28 Rd. 77 Sk. være at beregne Boet til Indtægt. Ligeledes tilkommer Boet den til Paaske faldende Leie af Aftægtshuset med 16 Rd. Videre Aktiva end som anført erklærede samtlige Paagjældende, at Boet ikke have.

Med Hensyn til den den Afdøde paahvilende Gjæld, fremlagdes en Fortegnelse over samme, hvorefter den andrager et Kapitalbeløb af 2976 Rd., ligesom ogsaa Oplysning meddeelt om, hvad Renter heraf skyldes. Med Hensyn til at sidste Aars Avling for størstedelen er udtorsken og solgt af Enken, som derved har dækket endeel Gjæld, vedtoges det ved Overeenskomst mellem hende og Tiltræderen, at hun efter Fradrag af de ovenanførte Beholdninger, denne medtagen efter Taxation, beholder det Øvrige, hvorimod hun forpligtede sig til at afholde samtlige af Bolet til Maidag svarende Afgifter, samt Folkelønnen til Mai. Iøvrigt beholder Enken uden Taxation sine Gangklæder medens Provenuet for den afdøde Mands Klæder udelukkende tilfalder Børnene.

Med Hensyn til, at den ældste Datter i sin Tid har modtaget Udstyrsgjenstande m. v. til en Værdi af 800 Rd., medens Boets Formuetilstand ikke tillader at afsætte et tilsvarende Beløb til den umyndige Datter, vedtages det mellem samtlige Vedkommende, at Peter Christensen konfererer til Boet Halvdelen af det nævnte Beløb med 400 Rd., saaledes at samme forlods tillægges den umyndige Arving istedetfor Udstyr, hvorhos han forpligtede sig til fra idag af at regne at forrente dette Beløb, som i sin Tid bliver at udbetale med foregaaende Halvaars Varsel, med 3 p. C. om Aaret; dog skal samme ikke kunne opsiges ham til udbetaling forinden hendes fyldte 17 Aar.

Derefter vedtoges det Aftægt, som ved den om Bolets Overtagelse oprettende Kontrakt vil være at tilsikre Enken for hendes øvrige Levetid.

Medens Skiftets endelige Regulering maa opsættes, indtil Auktionen er afholdt, overdrages Boelsgaarden med de ovenfor under No. I-VIII anførte Taxata, til samlet Værdi 3400 Rd. 26 Sk. fra idag af til Føstearvingen ved hendes Mand, som derhos forpligtede sig til fra idag af at forrente Boets Gjæld.

Da intet videre var at forhandle blev protokollen efterat være oplæst og vedtaget som rigtig, forsynet med Underskrift.

Fidene Marie Mailøll
H. C. Sørensen, Børn
Peter Christensen Petersen
Hans Christensen Tiedt.

Til Bekræftelse

Arnesen *G. Birck*
H. Sørensen
Christian Jacobsen
Albert L. c. Høtzger
Hans H. Brok

Augustenborg i Herredsfogderiet d. 9 Juni 1855.

Nærværende undertegnede Herredsfoged Arnesen og Aktuar Birck og Synsmændene Christian Jacobsen af Kjær og Hans Brok af Vollerun.

Efterat Auktion over endel af Boets Løsøre i Henhold til hvad i Terminen den 26 Marts d. A. blev vedtaget er afholdt den 12 April næstefter og Auktionsbeløbet saavel som Boets andre Fordringer indkomne, forsaavidt de ikke blive at berigtige ved Likvidation er Termin til den endelige Regulering berammet til idag og i samme efter Indstævning samtlige de Paagjældende mødte. Efterat disse havde erklæret, at Boet ikke har noget videre udestaaende Krav end alt anført og at der heller ikke paahviler samme andre Gjældsforpligtelser end som opgivet, hvilken Henseende de myndige Arvinger in solidum forpligtede sig til at holde saavel Skifteretten, som den umyndige Arving fri for ethvert Ansvar, tilføiede Enken med Kurator og Peter Christensen Petersen paa sin Kones Vegne, at de for det Tilfælde, at det forløbne Krigsjaar af det Offentlige maatte blive udbetalt nogen Godtgjørelse for af Bolet forrettede Kiørsler, da skal Beløbet tilfalde den umyndige Arving alene.

Boet opgjordes derefter saaledes

	<u>I Activa</u>	Rd. Sk.	Rd. Sk.
A. Ved Inventerings og Taxationsforretningen den 26 Marts d. A. overtog Fæstearvingen følgende			
1. Bolets Bygninger for...	1794 Rd.	- Sk.	
2. Skoven.....	35 Rd.	80 Sk.	
3. Kreaturbesætning.....	673 Rd.	- Sk.	
4. Vogne, Agerdyrkningsredskaber etc.....	282 Rd.	- Sk.	
5. Andre Inventaringienstande.....	<u>126 Rd.</u>	<u>48 Sk.</u>	
	2911 Rd.	32 Sk.	

	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.
	2911	Rd. 32	Sk.	
6. Folkesenge.....	32	Rd. 48	Sk.	
7. Udsæd og Kornbehold- ninger.....	307	Rd. 74	Sk.	
8. Nogle Meubler og Effekter.....	104	Rd. 48	Sk.	
9. Endeel Fødevarer.....	44	Rd. 16	Sk.	
Ialt	3400		26	
Desuden tilfalder Fæstearvingen uden Taxation Bolets Jorder 4o Td. Land Skatteareal, der med Hensyn til $\frac{1}{2}$ p. C. Afgivten taxeredes til...3200 Rd. -				
B. efter samme Forretning blev til Enken overdraget Effekter til et Taxations- beløb af.....	300		80	
C. I Kontanter eier Boet følgende				
a. ved Skiftets Begyndelse havdes kontant.....	25	Rd. 80	Sk.	
b. for en solgt Ko er ind- kommen.....	28	Rd. 77	Sk.	
c. i Huusleie af Aftægtet ligeledes.....	16	Rd. -	Sk.	
d. ved den afholdte Auktion er indkommet efter Fra- drag af Omkostninger... <u>219 Rd. 11 Sk.</u>	289		72	
D. Udestaaende Fordringer				
Boelsmand Peter Christensen Petersen skylder efter Haandskrift af 16 Juli 1854 Kapital...160 R. - 31/3 p. C. Ren- te til datum... <u>4 R. 86</u> 164 Rd. 86 Sk.				
Samme endvidere..40 R. - 31/3 p. C. Ren- te fra samme Tid. <u>1 R. 21</u> 41 Rd. 21 Sk.				
Samme konfererer til Boet efter Overeenskomst af det af ham modtagne Udstyr m.				
v.	400	Rd. -	Sk. 606	11
Summa Activa			4596	93

II Passiva

- A. Boet skylder efter protokollerede Obligationer og Haandskrivter følgende Beløb med Rente til 26 Marts d. A., nemlig

	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.
Transport			4596	93
1. til Aftægtsmand Christen Hansen Kock paa Sorupgaard efter protokolleret Obligation af 29 April 1843 Kapital.....64o Rd. - Sk. 3 p. C. Rente fra 29 April 1854..... <u>17 Rd. 58 Sk.</u>	657	58		
2. til Boelsmand Jørgen Nissen i Mindebjerg ifølge Haandskrivt.....64o Rd. - Sk. 31/3 p. C. Rente fra 1 Oct. 1854..... <u>1o Rd. 64 Sk.</u>	65o	64		
3. til samme ifølge do. Kapital.....16o Rd. - Sk. 31/3 p. C. Rente fra 1 Januar d. A. <u>1 Rd. 72 Sk.</u>	161	72		
4. Til Boelsmand Nis Hansen i Viby ifølge do. Kapital.....16o Rd. - Sk. 31/3 p. C. Rente fra 3o Decbr. f. A. 1 Rd. 32 Sk.	161	32		
5. Boelsaftægtsmand Nicolas Iversen i Ulkebølskov ifølge do. Kapital.....32o Rd. - Sk. 31/3 p. C. fra 7 Au- gust 1854..... <u>6 Rd. 64 Sk.</u>	326	64		
6. til Boelsmand Hans Chris- tensen Kock's Arvinger i Maibøllykke ifølge do. Kapital.....32o Rd. - Sk. 3 p. C. Rente fra 7 Oct. f. A. <u>4 Rd. 38 Sk.</u>	324	38		
7. til Aftægtsmand i Klin- tinge Jørgen Hansen ifølge do. af 16 Febr. 184o, Kapital.....16o Rd. - Sk. 31/3 p. C. Rente fra 16 Febr. d. A. <u>57 Sk.</u>	16o	57		
8. Samme ifølge do. af 9 April 1849 Kapital..... 16o - Renten 31/3 p. C. er berig- tiget til 9/4 d. A.				
9. Tjenestekarl Peter Hansen Kok fra Ketting i Miang ifølge do. af 2o Oct: 1849, Kapital..... 176 - Renten 3 p. C. er berigtiget til 29/4 d. A.				
1o. Aftægtsmand Rasmus Hansen i Maibøl ifølge do. af 3o Mai 1854 Kapital..... 8o - Renten 31/3 p. C. er berigtiget til 3o Mai d. A.				

	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.
Transport			4596	93
11. Sparekassen i Sønderborg ifølge Obligation af loe Januar d. A. Kapital...160 Rd. - Sk. 4 p. C. Rente til 26 Marts..... <u>1 Rd. 32 Sk.</u>			161	32
Boet skylder saaledes i det Hele Kapita- ler og Renter indtil 26 Marts d. A. da Boelsarvingen overtog Bolet i det Hele...	3019	89		
B. Skifterettens Gebyrer og Udlæg andrager efter fremlagt Specifikation.....			<u>72</u>	<u>76</u>
Summa Passiva			<u>3092</u>	<u>69</u>
Hvorefter udkommer som Beholdning			1504	24
Da Enken ikke tilkommer nogen Andeel i Auktionsprovenuet for den Afdødes Klæder 66 Rd. 89 Sk. og de 400 Rd. som Svigersønnen konfererer, efter Overeenskomst udelukkende tilfalder den Umyndige, vil forinden Enkens Anpart af Boet beregnes være at fradrage Beholdningen disse Beløb med.....			<u>466</u>	<u>89</u>
og erholder Enken derefter 1/3 af det over- skydende Beløb.....			1037	31
eller.....			<u>345</u>	<u>74</u>
Af Resten.....			691	53
erholder				
1. Datteren Ane Marie givt Petersen, Halv- delen.....	345	74		
og dertil Halvdelen af Auktionsprovenuet for den Afdødes Klæder.....	<u>33</u>	<u>45</u>		
Ialt	379	23		
Efter Fradrag af ½ p. C. Afgivten af dette Beløb..... 1 Rd. 86 Sk. samt Halvprocentafgivten af Fæstelandets Værdi 3200 Rd. med.....	<u>16</u>	<u>-</u>	<u>17</u>	<u>86</u>
Hvorefter hun ialt erholder.....			361	33
2. Datteren Kathrine Marie Maibøl erholder den anden Halvdeel.....	345	75		
dertil Halvdelen af Auktionsprovenuet for Faderens Klæder med.....	33	44		
samt de hende istedetfor Udstyr forlods tillagte.....	<u>400</u>	<u>-</u>		
	779	23		
Efter Fradrag af Halvprocentafgivten af dette Beløb.....	<u>3</u>	<u>86</u>		
erholder hun i det Hele.....			<u>775</u>	<u>33</u>

	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.
Enkens Anpart andrager saaledes.....			345	74
den ældste Datter arver.....			361	33
" yngste Datters Arv.....			<u>775</u>	<u>33</u>
ialt			1482	44
naar hertil lægges de beregnede Arveafgiver tilsammen.....			<u>21</u>	<u>16</u>
udkommer den ovenanførte Beholdning.....			<u>1504</u>	<u>24</u>
Med de Paagjældende blev derefter likvideret saaledes				
1. Enken skal have.....			345	74
hun har modtaget Effekter til Værdi.....	300	80		
hun modtager kontant.....	<u>44</u>	<u>90</u>		
ialt			<u>345</u>	<u>74</u>
2. Datteren Kathrine Marie Maibøl skal have der anvises hende i Bolet og som Fæstear- vingen ved hendes Mand ved den idag op- rettende Skiftekontrakt forpligter sig til at forrente med 3 p. C. aarlig fra 26 Marts d. A. samt at udbetale efter Halvaars Opsigelse, de 400 Rd. dog først efterat Barnet er fyldt sit 17 Aar.			775	33
3. Med Datteren Ane Marie ved hendes Mand fandt følgende Likvidation Sted.				
a. hun skal have sin egen Arv.....	361	33		
b. hun overtager Berigtigelsen af Søste- rens Arvelod.....	775	33		
c. hun overtager Berigtigelsen den under Passiva ltr. A opførte Rente paa- hvilende Gjæld efter Obligationer og Haandskrivter til samlet Beløb.....	<u>3019</u>	<u>89</u>		
hvilket Beløb hun modtager paa følgende Maade.			4156	59
a. hun erholder kontant udbetalt.....	150	32		
b. hun likviderer hendes og hendes Mands Gjæld til Boet saaledes som samme er antaget under Aktive Ltr. D til Beløb..	606	11		
c. Resten har hun modtaget efter Taxation i Gaardens Bygninger med Besætning Inventarium m. v. til samlet Beløb (Akt. Ltr. A).....	<u>3400</u>	<u>26</u>		
			<u>4156</u>	<u>59</u>
Skifteretten har efter fradrag af Auktions- omkostningerne ialt oppebaaret kontant.....	<u>289</u>	<u>72</u>	289	72

Auktionsliste fra boet efter Hans Hansen Maibøl

Ulkebøl den 28e Marts 1855.

Nærværende de undertegnede.

Termin til Inventering af de Gjenstande, som i Henhold til det tidligere Vedtagne i Boet efter afdøde Hans Hansen Maibøl, Boelsmand i Ulkebøl, skal bortsælges ved offentlig Auktion, var berammet til idag og blev Forretningen fremmet saaledes.

<u>Den Afdødes Klæder</u>	
1. 2 Par Høsthandsker	43. 2 Haandklæder
2. 1 " uldne Handsker	44. 2 do.
3. 2 Halstorklæder	45. 2 do.
4. 2 do.	46. 2 do.
5. 1 uldent Tørklæde	47. 2 do.
6. 1 Halskrave	48. 2 do.
7. 1 sort Silketorklæde	49. 2 do.
8. 1 Kaskjet	50. 2 do.
9. 1 do.	51. 2 Servietter
10. 1 Hat	52. 2 do.
11. 1 Vest	53. 2 do.
12. 1 do.	54. 2 do.
13. 1 do.	55. 2 do.
14. 1 Kavaiflag	56. 2 do.
15. 1 Par Buxer	57. 1 Borddug
16. 1 Kjole	58. 1 do.
17. 1 do.	59. 1 do.
18. 1 do.	60. 1 do.
19. 1 do.	61. 1 do.
20. 1 do.	62. 1 do.
21. 1 do.	63. 1 do.
22. 1 do.	64. 1 do.
23. 1 do.	65. 1 do.
24. 1 Kawai	66. 2 do.
25. 2 uldne Skjorter	67. 1 Dreiels do.
26. 2 do.	68. 1 do.
27. 2 do.	69. 1 do.
28. 1 Undertrøie	70. 1 do.
29. 1 linned Trøie	71. 1 Pudevaar
30. 1 ulden do.	72. 1 do.
31. 1 Par Tøfler	73. 1 do.
32. 1 " Sko	74. 1 do.
33. 1 " Støvler	75. 1 do.
34. 1 " do.	76. 1 do.
35. 1 Pibe	77. 1 do.
36. 1 do.	78. 1 Lagen
37. 1 Par Underbuxer	79. 1 do.
-----	80. 1 do.
38. 2 Haandklæder	81. 1 do.
39. 2 do.	82. 1 do.
40. 2 do.	83. 1 do.
41. 2 do.	84. 1 do.
42. 2 do.	85. 1 do.

86. 1 Lagen
87. 1 do.
88. 1 do.
89. 1 do.
90. 1 do.
91. 1 do.
92. 1 do.
93. 1 Egeskriin
94. 3 $\frac{1}{2}$ Alen engelsk Læder
95. 3 Alen Vadmæl
96. Nogle Stk. uldens Væv
97. 2 $\frac{1}{2}$ Alen Tvist
98. 10 $\frac{1}{2}$ " do.
99. 1 Hoveddynevaar
100. 1 do.
101. 1 Dynevaar
102. 1 do.
103. 1 Hovedpude
104. 1 do.
105. 1 Overdyne
106. 8 pd. Bloorgaarn
107. 1 Kurv
108. 1 Fyrretres Kiste
109. 1 Bord
110. 1 do.
111. 1 do.
112. 1 do.
113. 1 Dambrædt med Brikker
114. 1 Sax
115. 1 Parapluie
116. 1 Speil
117. 1 do.
118. 1 Chatol
119. 1 Kaffekande
120. 1 Thepotte
121. 9 Viinglas
122. 2 Snapseglass
123. 3 Ølglas
124. 5 Par Thekopper
125. 5 " do.
126. 2 " do.
127. 1 Barometer
- Kiøkkenet
128. 1 Stueuhr
129. 1 Saltskrin
130. 2 Sukkertænger
131. 3 Lysestager
132. 2 Uldsaxe
133. 2 Børster
134. 2 do.
135. 1 Voxdug Borddug
136. 1 Kaffemølle
137. $\frac{1}{2}$ Fjerdingkar
- Huggehuset
138. 1 Spade
139. 1 do.
140. 1 do.
141. 1 Spade
142. 5 Skovle
143. 1 do. 1 Hyppe og 1 Rive
144. 1 Jernstang
145. 1 do.
146. 1 Jernmukkert
147. 1 Træ do.
148. 1 Treeøxe
149. 1 Brohammer
150. 2 Tækkestole
151. 1 Hjul til en Trillebør
- Bagerhuset
152. 1 Trug
153. 1 do.
154. 1 Dragt
155. 2 Vadskeballier
156. 1 Sold
157. 1 Stegepande
158. 1 kobber Æbleskivepande
159. 1 Kvern
160. 1 Sigte
161. 1 Trug
162. 1 Hakkekniv
163. 1 Ballie
164. 1 do.
165. 1 do.
- Loftet
166. 1 Skovslæde
167. 1 Kornsold
168. 1 Hovedpude
169. 1 Dyne
170. 1 do.
171. 1 Egeskriin
172. 1 Hæklestoel med Hækler
173. 1 Høvlraader
174. 1 do.
175. 1 do.
176. Endeel gl. Jern
177. 1 Kaalbøtte med Jern
178. 1 Uldkern
179. 1 Herpetræ
180. 1 Spinderok
181. 1 do.
182. 1 Rulleblok
183. 1 Mostpresse
184. 1 Kornsold
- 185. 2 Malkespande
186. 2 do.
187. 1 do.
188. 1 Enespændervogn

Da intet videre forefandtes at inventere blev Forretningen sluttet.

Til Bekræftelse

G. Birck

H. C. Sørensen

Christian Jakobsen.

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele, Åbenrå: Retsbetjentarkiver, Augustenborg herred, skiftesager 1853-55 (pække 1606).

Overdragelse efter bolsmand Hans Hansen Maibøl i Ulkebøl

Vitterliggjøres herved at Enken efter afdøde Fæstebolsmand Hans Hansen Maibøl i Ulkebøl, ved Navn Cathrine Marie født Kock med Curator, og hans yngste Datter Cathrine Marie Maibøl, født 20 April 1846, ved hendes beskikkede Formynders Boelsforpagter Hans Christensen Kock i Lebøl, som Fratrødere paa den ene, og den Afdødes ældste Datter Anne Marie, gift med Boelsmand Peter Christensen Petersen i Ulkebøl, som Tiltrædende paa den anden Side, Dags Datum have afsluttet følgende Overdragelses- og Aftægtscontract.

§ 1

Bemeldte Enke og yngste Datter af den afdøde Hans Hansen Maibøl, respektive med og ved deres Curator og Formynders overdrage for dem og deres Arvinger, det den Afdøde ifølge Adjudicationsact af 8 Februar 1834 tilhørende i Ulkebøl beliggende Fæstebol med bygninger og Alt hvad i disse er jordvæg- nit- og sømfast, det dertil hørende Land med Indhegninger, Træer og Buske, samt alt øvrigt Tilbehør, endvidere den hele Besætning og Inventariet, samt alt Indbo og Bohave, saaledes som samtlige disse Gjenstande, findes specificerede og taxerede i en den 26 Marts d. A. optagen Forretning, til den ligeledes nævnte Anne Marie, gift med Boelsmand Peter Christensen Petersen i Ulkebøl og hendes Arvinger, saaledes at hun i Henseende til Bolet med Tilbehør, som hun den 26 Marts d. A. har taget i Besiddelse, efterat have ersvaret Fæste paa samme og imod at afholde alle derpaa hvilende Afgifter og Byrder, skal kunne udøve enhver Rettighed som de tidligere Besiddere deraf have havt.

§ 2

Idet Tiltræderinden med ægteskabelig Værge erklærer sig enig heri og quitterer for rigtig Aflevering af Bolet med Tilbehør, forpligter hun sig og sine Arvinger til, i Overensstemmelse med den idag optagne Skifte og Liquidationsact.

- A. at overtage Berigtigelsen af den i bemeldte Act anførte Gæld efter Obligationer og Haandskrifter, til samlet Beløb, inclusive skyldige Renter..... 3.019 R. 89 Sk. og lover at være de paagjeldende Creditorer ansvarlig for Capital og Renter.
- B. at betale efter Halvaars begge Parter fristaaende Opsigelse til sin Søster Cathrine Marie Maibøl..... 775 R. 33 Sk. og at forrente denne Sum fra Tiltrædelsen den 26 Marts d. A. af at regne med 3 p. C. aarlig. I Henhold til den idag optagne Skifteact skal 400 Rd. af dette Beløb imidlertid først kunne forlanges udbetalt, efterat Cathrine Marie Maibøl har fyldt sit 17. Aar.

§ 3

Fremdeles forpligter Tiltræderinden med ægteskabelig Værgesig og enhver tilkommende Besidder af Bolet til, forsvarlig at yde sin fratrædende Moder Cathrine Marie Maibøl for hendes øvrige Levetid følgende Aftægt:

- A. indtil hendes Datter Cathrine Marie Maibøl har fyldt sit 17de Aar, eller hvis hun forinden skulle afgaa ved Døden, indtil hendes Dødsdag,
- a. Aftægtsenken haver til Beboelse og Benyttelse, de 6 nordligste Fag af den forhaandeværende Aftægtsbygning oven og neden, hvilken Leilighed af Boelsbesidderne istandsættes og for Fremtiden i enhver Henseende vedligeholdes.
- b. Hun benytter den vesten for Aftægtsleiligheden beliggende indhegnede Have og nyder Frugten af de deri staaende Frugttrær.
- c. Hun erholder aarlig leveret:
- imellem Mortensdag og Juul 8 Tønder Rug, 6 Tønder Byg, 2 Tønder Boghvede, 2 Tønder Ærter, 1 Tønde Havre og 4 Skjæpper Malt;
- i Foraaret en femugers Griis og til Slagtetiden 2 fede Gjæs med Fjær, naar Boelsgjæssene ere fedede. Skulde et Aar ingen Griise eller unge Gjæs falde paa Bolet, omendskjøndt der holdes So og Gjæs, saa bortfalder denne Levering, men holder Boelsmanden ingen So eller Gjæs, saa faaer Aftægtskonen de anførte ydelser;
- i Efteraaret 3 Lpd. halvskjettet Hør;
- hvad Brende hun til ordentlig Brug behøver.
- d. Hele Aaret igjennem græsses og fodres for Aftægtskonen 2 Køer, et Faar med dets Lam og en Bede blandt Boelsmandens Køer og Faar. Sættes en af Køerne paa bedre Græs, da følger den Aftægtsko, og er det Tilfældet med flere Boelskøer, komme begge Aftægtskøer med. Om Vinteren staae de paa Boelsstalden jevnside de Køer som skulle kalve samtidig med dem. Lammene af Aftægtsfaaret tages til Slagtetiden til Aftægtet.
- e. Efter Fornødenhed bages Brød og tørres Korn for hende.
- f. Hun har fri Adgang til Brønden og til Bagerhuset samt fri Brug af Redskaberne i dette, dog uden at være Boelsbesidderen til Hinder.
- g. Hun faaer de fornødne Kjørsler til Kirke og ellers ud paa Landet, navnlig til og fra Mølle, dog maa saadant ikke uden Nødvendighed forlanges til Tider, da Boelsmanden selv bruger sine Heste til Markarbeide.

- h. Der leveres hende det fornødne Gulvsand, Sengehalm og Strøelse til hendes Griis.
- i. Hun kan lade 3 Høns gaae paa Gaardspladsen, hvilke hun selv fodrer.
- k. Endelig er Boelsbesidderen forpligtet til om forlanges at vadske, byge, blege og malke for Aftægtskone, hembære Mælken til Aftægten, bearbejde hendes Have, og i Alderdom og Sygdomstilfælde at gaae hende tilhaande med Opvartning og Pleie.
- B. Af forbeskrevne Aftægt bortfalde naar Datteren Cathrine Marie Maibøl har fyldt sit 17de Aar eller hun forinden skulde være afgaaet ved Døden,
- ad c, 3 Tønder Rug, 1 Tønde Byg, $\frac{1}{2}$ Tønde Ærter, $\frac{1}{2}$ Tønde Boghvede, $1\frac{1}{2}$ Lpd. halvskjettet Hør;
- ad d, Underholdningen af en Ko, dog saaledes, at naar Aftægtskone ingen Mælk har, Boelsbesidderen da overlader Aftægtskone een af sine Køer som har tilstrækkelig Mælk, hvilken hun kan malke indtil hendes egen kalver;
- Alle øvrige Poster blive uforandrede.

§ 4

Endelig forpligter Tiltræderinden ved ægteskabelig Værgesig og sine Eftermænd paa Bolet til at yde sin Søster Cathrine Marie Maibøl efter Moderens Død, saalænge hun er ugift, i Sygdom og Svaghestilfælde Huusly, Underholdning og Pleie paa Bolet.

§ 5

Til Sikkerhed for Opfyldelsen af denne Contract i det Hele pantsætter Tiltræderinden med ægteskabelig Værgesamtlige sine nuværende og tilkommende Eiendele, hvorhos hun meddeler Samtykke til at det Fornødne indføres paa hendes Folium i Herredets Skyld- og Panteprotokol saavel med Hensyn til de under § 2 B anførte 775 R. 33 Sk. som det i § 3 beskrevne Aftægt og de i § 4 ommeldte Forpligtelser.

Augustenborg den 9 Juni 1855

Cathrine Marie Maibøl. H. C. Sørensen som Curator
Hans Christensen Kock

Peter Christensen Petersen

At Cathrine Marie Maibøl, H. C. Sørensen, Hans Christensen Kock, Peter Christensen Petersen, efterat foranstaaende Contract er bleven dem forelagt i Et og Alt have vedtaget den

og derefter egenhændig underskrevet den bevidnes herved i
Embeds Medfør.

Det Kongelige Herredsfogderi i Augustenborg den 9 Juni 1855.

Arnesen
LS

Birch
LS

Gebyr og $\frac{1}{2}$ p. C. Afgift beregnet
under Skiftet samme Dag.

Arnesen

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele, Åbenrå: Retsbe-
tjentarkiver, Augustenborg herred, bibog til skyld- og pan-
teprotokol for årene 1854-57 (reg. nr. 1574), folio 1713o.

Skøde fra Anne Marie Maibøl til Jørgen Jacobsen

Vitterliggjøres herved, at Eierinden af en Gaard i Ulkebøl Anna Maria født Maibøl ved hendes Mand Boelsmand Peter Christensen Petersen sammesteds som Sælgerinde paa den ene og Jørgen Jacobsen samt hans Kone Anna Maria født Hansen i Ulkebøl som Kjøbere paa den anden Side have oprettet og Dags Datum i Retten afsluttet følgende Overdragelse og Kjøbecontract.

§ 1

Bemeldte Anna Maria født Maibøl ved hendes Mand Peter Christensen Petersen sælger for sig og sine Arvinger sin i Ulkebøl beliggende, hende ifølge Contract af 9de Juni 1855 tilhørende Gaard som tidligere var et Fæstebol, men paa hvilket ved allerhøieste Tilsikkringsakt af 13de Mai 1857 Fæstequaliteten er ophævet, med Gaardens Bygninger og Alt hvad i disse er jord- væg- nit- og sømfast, det dertil hørende Land med Indhegninger, Træer og Buske og alt det øvrige Tilbehør, fremdeles den udlagte Sæd, den samlede Gjødning, 1 Hest, 6 Køer, 5 Quier, 2 Kalve, 2 Faar med Lam, 4 Gildevæder, 1 Væder, 4 Vogne, 2 Harver, 3 Plove, 1 Tromle, 1 Trillebør, 2 Sæt Selectøi, 1 Bagetrug, 1 Bord og 1 Kakkellovn, til Jørgen Jacobsen og hans Kone Anna Maria født Hansen samt deres Arvinger, for den betingede Overdragelsessum 12.000 Rd., skriver Tolv Tusind Rigsdaler, og det saaledes, at Kjøberne i Henseende til Gaarden med Tilbehør, som de den 1ste Mai d. A. have taget i Besiddelse og paa hvilken Sælger inden ved sin Mand forpligter sig til at forskaffe dem lovformeligt Skøde, imod at afholde alle derpaa hvilende Afgifter og Byrder, skal kunne udøve alle de Rettigheder, der have tilkommet de tidligere Besiddere, saavel som de, der ved ovennævnte Akt af 13de Mai 1857 var hende tilsikkrede.

§ 2

Idet Kjøberne erklære sig enige heri og qvittere for rigtig Aflevering af Gaarden med Tilbehør, forpligte de sig og deres Arvinger til at berigtige Kjøbesummen paa følgende Maade:

- A. de overtage som Debotorer og Selvskyldnere at berigtige den paa Gaarden ifølge protokolleret Contract af 9de Juni 1855 paahvilende Gjæld til Sælgerindens Søster Cathrina Maria Maibøl, for..... 775 Rd. 33 Sk. og love at være hende ansvarlig for Capital og Renter fra Tiltrædelsesdagen af at regne, I Henhold til bemeldte Contract kunne 400 Rd. af dette Beløb først forlanges udbetalte efterat Cathrina Maria Maibøl, som er født den 2ode April 1846, have fyldt sit 17de Aar.
- B. de betale til Sælgerinden
- a) til 1ste November d. A. uden Renters Erløggelse..... 4.000 Rd. -

- b) efter forudgaaende begge Parter fri-
staaende Halvaars Opsigelse..... 4.024 Rd. 63 Sk.
hvilket sidste Beløb fra den 1ste
Mai d. A. af at regne forrentes med
3 p. C. aarlig.

Resten..... 3.200 Rd. -
er betalt, hvorfor Sælgerinden ved sin
Mand herved qvitterer.

§ 3

Fremdeles forpligter Kjøberne sig og enhver tilkommende
Eier af Garden til,

- a) at yde Aftægtsenken paa samme Cathrina Maria Maibøl
et Aftægt, som i § 3 i Contracten af 9de Juni 1855 er
hende tilsikkert;
- b) at overtage de Forpligtelser med Sælgerindens Søster
Cathrina Maria Maibøl, som efter § 4 i nysnævnte Contract
har paahvilet hende.

§ 4

Sluttelig bemærkes, at den med Gaarden solgte Besætning,
Inventarium m. v. har en Værdi af 700 Rd., saa at Kjøbesum-
men for selve Gaarden andrager 11.300 Rd., og at Kjøberne
samtidig med denne Contracts Underskrift forpligte sig til
at udstede Panteobligation til Sælgerinden for den under
§ 2, B, b ommeldte Deel af Summe 4.024 Rd. 63 Sk., der pro-
tokolleres paa deres Folium, de af Salget flydende Omkost-
ninger saavel som $\frac{1}{2}$ p. C. Afgiften til den Kongelige Kasse
udredes af Kjøberne, der sluttelig under Pantsættelse af
samtlige deres Eiendele forpligte sig til denne Contracts
nøiagtige Opfyldelse.

Augustenborg, den 23de Juni 1857.

Contractsgeb.	21 Rd. 84 Sk.
Protokoll.	1 Rd. 19 Sk.
Cit. & Insp.	78 Sk.
$\frac{1}{2}$ p. C. Afgift	
af 11.300 Rd.	<u>56 Rd. 48 Sk.</u>
I alt	80 Rd. 37 Sk.

Peter Christensen Petersen
Jørgen Jacobsen
Anna Maria Jakobsen

Til Stadfæstelse

Arnesen Birch
LS LS

Landsarkivet for de sønderjyske landsdele, Åbenrå: Retsbe-
tjentarkiver, Augustenborg herred, bibog til skyld- og pan-
teprotokol for årene 1857-61 (reg. nr. 1575), folio 1766o.

